

APROB:
Ministrul Mediului
Gheorghe HAJDER

Raport privind implementarea Programului de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023-2030

(perioada de raportare, anul 2025)

1. INTRODUCERE

Programul de management durabil al substanțelor chimice (în continuare MDSC) a fost elaborat în temeiul art. 34 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice și se aliniază angajamentelor asumate de țară pentru a contribui la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD-lor) stabilite de Cadrul Național de Monitorizare a Implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 953/2022 și țintelor de dezvoltare, care urmează a fi atinse până în anul 2030, conform prevederilor Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, adoptată prin Legea nr. 315/2022, mai exact a **Obiectivului general 10 „Asigurarea unui mediu sănătos și sigur”**.

Obiectivul general al PMDSC constă în atenuarea riscurilor, reducerea și eliminarea, până în anul 2030, a impactului substanțelor și produselor chimice asupra mediului și sănătății populației prin dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare durabilă a substanțelor chimice. Pentru atingerea acestuia, Programul prevede **6 obiective specifice**, detaliate printr-un set de 24 de acțiuni, distribuite pe etape de implementare anuale sau cu aplicabilitate continuă (Anexa nr. 1).

Astfel:

- Anul 2024 - 6 acțiuni (1.1, 1.2, 2.2, 3.3, 4.3, 5.2);
- Anul 2025 - 5 acțiuni (1.3, 2.1, 2.3, 2.5, 4.2);
- Anul 2026 -7 acțiuni (1.4, 2.6, 3.1, 3.2, 3.4, 5.1, 5.3);

Annual/cu caracter permanent/cu termen de realizare anul 2030 - 6 acțiuni (4.1, 4.4, 6.1, 6.2, 3.5, 6.3)

De asemenea, Republica Moldova a ratificat Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (POPs) la 19 februarie 2004, iar odată cu aceasta și-a asumat angajamentul de a elabora un Plan Național de Implementare a Convenției (NIP). Planul este parte a Programului MDSC (Anexa nr. 2) și a fost elaborat în scopul reducerii și eliminării impactului poluanților organici persistenți asupra mediului și a sănătății populației, a implementării prevederilor Convenției de la Stockholm și a creării unui sistem eficient de securitate chimică.

NIP prevede **11 priorități** și un total de 49 de acțiuni, repartizate după cum urmează:

- Anul 2024 - 6 acțiuni (1.1, 2.3, 2.6, 4.3, 8.5, 9.1);

- Anul 2025 - 11 acțiuni (1,2, 1.3, 2.2, 2.5, 3.5, 3.6, 7.4, 8.2, 8.3, 8.4, 11.3);
- Anul 2026 - 3 acțiuni (3.1, 8.6, 11.4);
- Anul 2027 -2 acțiuni (11.1, 11.2);
- Cu caracter anual permanent/la necesitate – 21 acțiuni (2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.2, 6.3, 7.2, 7.3, 8.1, 8:7, 9.2, 9.3, 10.1, 10.2, 10.3, 11.5);
- Cu frecvența o dată la 4 ani - 6 acțiuni (2.1, 4.1, 4.5, 5.1, 6.1, 7.1).

Prin urmare, prezentul Raport reflectă acțiunile realizate de instituțiile și entitățile responsabile, pe parcursul anului 2025, conform obiectivelor incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului, precum și măsurile întreprinse pentru realizarea indicatorilor de monitorizare stabiliți în Planul operațional de acțiuni pentru implementarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (POPs).

2. PROGRESUL ACȚIUNILOR ÎN 2025, RAPORTAT LA OBIECTIVELE ȘI COMPETENȚELE AUTORITĂȚILOR RESPONSABILE

2.1 Planul de acțiuni aferent Programului de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023-2030

Obiectivul specific nr. 1 *Elaborarea, până în anul 2030, a cadrului normativ necesar asigurării unui mecanism instituțional consolidat de gestionare a substanțelor chimice la nivel național.*

1.2. Elaborarea și aprobarea hotărârii Guvernului privind reformarea Agenției de Mediu, care va prelua competențele în gestionarea integrată a substanțelor chimice - Parțial realizat (acțiune restantă din 2024):

Proiectul hotărârii de Guvern privind reorganizarea Agenției de Mediu (PHG NU-137/MM/2024) a fost inițiat conform planificării în anul 2024, parcurgând etapele de elaborare consultare, promovare. Procesul de promovare a fost ulterior revizuit în baza recomandărilor transmise de Cancelaria de Stat prin scrisoarea nr. 30-69-11503 din 17 noiembrie 2025), în vederea asigurării conformității cu noile reforme structurale.

În acest context, proiectul a fost ajustat pentru a respecta prevederile pct. 3 din HG nr. 284/2025 privind reglementarea modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice centrale de specialitate, fiind integrate inclusiv competențe în gestionarea integrată a substanțelor chimice. Această etapă de revizuire a fost necesară pentru a asigura un cadru instituțional coerent. Actualmente, proiectul se află la etapa de promovare la Cancelaria de Stat.

1.3 Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind funcționarea consiliului interministerial instituit pentru autorizarea substanțelor și produselor chimice - Nu a fost realizat în termenul stabilit, însă urmează a fi realizată ulterior.

Procesul de elaborare a Regulamentului privind funcționarea Consiliului interministerial pentru autorizarea substanțelor și produselor chimice nu a fost inițiat, întrucât este condiționat de finalizarea reformei instituționale a Agenției de Mediu (obiectiv aflat în prezent în curs de realizare). Prin urmare, pentru a evita eventuale neconcordanțe, Ministerul Mediului va elabora actul normativ planificat ulterior aprobării proiectului hotărârii de Guvern privind reformarea Agenției de Mediu, asigurând

astfel corelarea atribuțiilor Consiliului cu cele ale Direcției privind înregistrarea substanțelor chimice, structură care va face parte din noul mecanism de funcționare al Agenției de Mediu.

Obiectivul specific nr. 2 *Reglementarea și controlul plasării pe piață, până în anul 2030, a substanțelor care pot prezenta pericole pentru integritatea mediului, sănătatea populației și animalelor, prin prisma transpunerii legislației UE.*

2.1 *Elaborarea și aprobarea cerințelor privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice, prin prisma transpunerii Regulamentului (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și ambalarea substanțelor și a amestecurilor - **Parțial realizat:***

Ministerul Mediului a elaborat prima versiune a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor (NU-849/MM/2025). Proiectul a fost supus procedurii de avizare/expertizare, cu instituțiile de resort. La data de 18.11.2025 proiectul a fost examinat și susținut în cadrul Grupului de Lucru pentru reglementarea a activităților de întreprinzător. Totodată, Ministerul Mediului a organizat și continuă să desfășoare ședințe lucrative axate pe mecanismele de implementare, la care participă activ specialiștii Inspectoratului pentru Protecția Mediului, ai Agenției de Mediu, inclusiv și reprezentanții mediului de afaceri. Prin adoptarea și aplicarea Regulamentului se va asigura identificarea corectă a pericolelor chimice, etichetarea și ambalarea corespunzătoare a substanțelor și amestecurilor, precum și furnizarea de informații complete și exacte către utilizatori, contribuind astfel la creșterea nivelului de protecție a mediului și sănătății publice. Din cauza volumului complex al actului normativ, acțiunea de aprobare a Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor (NU-849/MM/2025) a fost replanificat și continuă pe parcursul anului 2026.

2.3. *Elaborarea și aprobarea reglementării privind autorizarea plasării pe piață a produselor chimice, inclusiv autorizarea simplificată, precum și restricțiile și interdicțiile la producerea, plasarea pe piață, utilizarea și exportul produselor chimice cu includerea listei produselor chimice interzise și restricționate și celor cu risc major pentru sănătatea umană și pentru mediu, prin prisma transpunerii Regulamentului (CE) nr.1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice. - **Parțial realizat:***

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea Listei substanțelor cu risc major pentru sănătatea umană și mediu este condiționată de adoptarea proiectului de modificare a Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice. O primă versiune a proiectului a fost elaborată cu suportul consultativ al experților Agenției Suedeze pentru Produse Chimice, în cadrul activităților proiectului Twinning „Calitatea aerului și mediul înconjurător”, finanțat de Uniunea Europeană. Temeiul de aprobare a acestei Liste este prevăzut în proiectul de modificare a Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice care este în proces de consultare cu Comisia Europeană, după care va fi înaintat spre aprobare. Ulterior, va putea fi promovată aprobarea Listei substanțelor cu risc major pentru sănătatea umană și mediu. Acțiunea a fost replanificată în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (PNA 2025-2029), respectiv transferată pentru anul 2026.

În ceea ce privește Lista substanțelor și amestecurilor chimice interzise și restricționate - PHG cu NU-766/MM/2025 a fost avizat cu ministerele și instituțiile de resort, ulterior expertizat juridic și din punct de vedere anticorupție. Ulterior, a fost transmis BIE pentru prezentare spre consultare la Comisia UE (10.12.2025). La fel ca și proiectul anterior, acesta a fost replanificat pentru realizare în

anul 2026 din considerent că intervine necesitatea de a consulta toate proiectele cu sigla UE cu Comisia Europeană.

2.5 Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind detergenții prin prisma transpunerii Regulamentului CE nr.648/2004 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind detergenții - Nu a fost realizat în termenul planificat, însă urmează a fi realizată ulterior.

Procesul de elaborare a proiectului Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind detergenții nu a fost inițiat, fiind transferat pentru anul 2026, urmare a recomandării Comisiei UE în cadrul procesului de screening bilateral RM-UE, care a avut loc în luna februarie, 2025. Această abordare a fost luată în vederea alinierii integrale la noua versiune actualizată a legislației europene, respectiv Regulamentul (UE) 2026/405 (care abrogă Regulamentul (CE) nr. 648/2004), asigurând astfel transpunerea corectă.

3.2 Evaluarea stocurilor de substanțe chimice, precum și a terenurilor contaminate cu substanțe chimice (inclusiv poluanții organici persistenți) și, acolo unde este posibil, remedierea lor într-un mod ecologic - Neinițiat:

Pentru anul 2025, nu au fost planificate activități de evaluare a stocurilor de substanțe chimice sau de remediere a terenurilor contaminate.

3.5. Conformarea instalațiilor existente la noile prevederi normative privind controlul și prevenirea poluării, inclusiv emisii industriale (în contextul asigurării limitelor de emisii, a introducerii celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și celor mai bune practici de mediu (BEP) - Parțial realizat.

Pe parcursul anului 2025, prin ordinul Ministrului Mediului au fost aprobate **12 Ghiduri** privind Cele Mai Bune Tehnici Disponibile (BAT) pentru sectoarele industriale cheie. Acest cadru normativ stabilește cerințe obligatorii de mediu prin începutul procesului de modernizare tehnologică, urmând ca agenții economici vizați să inițieze planurile de conformare a instalațiilor existente la noile standarde de emisii și eficiență de mediu.

Obiectivul specific nr. 4 *Asigurarea, până în anul 2030, a unui management durabil al substanțelor chimice în produse și articole pe tot parcursul ciclului de viață, de la import sau producere până la depozitarea, transportarea, utilizarea și eliminarea sau valorificarea substanței*

4.1 Îndeplinirea obligațiilor Republicii Moldova în temeiul acordurilor multilaterale de mediu din domeniul substanțelor chimice și a deșeurilor acestora, precum și asigurarea raportării naționale conform cerințelor convențiilor – Realizat pentru anul 2025.

Ministerul Mediului, în calitate de autoritate competentă, asigură dezvoltarea cadrului legal, instituțional și de politici pentru următoarele acorduri: Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (POPs), ratificată prin Legea nr. 40/2004; Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil (PIC) în cunoștință de cauză aplicabilă anumitor produși chimici periculoși și pesticide ce fac obiectul comerțului internațional, ratificată prin Legea nr. 389/2004; Convenția de la Minamata cu privire la mercur, ratificată prin Legea nr. 51/2017 și Cadrul Global pentru Substanțele Chimice.

În vederea implementării prevederilor *Convenției de la Rotterdam* privind consimțământul prealabil în cunoștință de cauză, aplicabilă anumitor produși chimici periculoși și pesticidelor care fac

obiectul comerțului internațional (PIC), pe parcursul anului 2024 Ministerul Mediului a examinat **56 de notificări de export/import** pentru substanțe chimice periculoase parvenite de la AND exportatoare.

Pentru perioada de raportare, nu au fost solicitări de *consimțăminte prelabile în cunoștință de cauză*. De asemenea, a fost examinată solicitarea parvenită de la Secretariat cu privire la lista substanțelor pentru care nu a fost emis consimțământul prelabil în perioada 2014-2023.

Pentru implementarea prevederilor *Convenției de la Stockholm* privind poluanții organici persistenți, suplimentar la acțiunile realizate în conformitate cu Planul operațional (sunt descrise ulterior în prezentul Raport) au fost examinate diverse solicitări ale Secretariatului Convenției și, respectiv prezentate în adresa acestuia comentarii/informații/proponeri cu privire la actele examinate. Totodată, s-a participat la ședința Comitetului de Conformitate la Convenția Stockholm (format online), la Conferința Părților BRS și la 6 ședințe ale Secretariatului BRS privind implementarea Convenției de la Stockholm.

Cu referire la Cadrul Global pentru Substanțe Chimice specificăm că, în perioada menționată au avut loc 4 participări la sesiunile de informare privind implementarea GFC (format online).

Menționăm că, solicitările parvenite de la secretariatele Convențiilor au fost examinate și realizate în mărime de 100 % și în termenul solicitat.

La fel, în conformitate cu prevederile *Convenției de la Minamata*, la data de 31.12.2025 a fost completat în format electronic și expediat în adresa Secretariatului Convenției Raportul Național privind realizarea prevederilor Convenției de la Minamata, pentru anul 2021-2024 de gestiune. În perioada 16-17 septembrie 2025 a fost asigurată participarea la reuniunea regională pregătitoare a statelor est-europene pentru a șasea reuniune a Conferinței părților la Convenția de la Minamata privind mercurul, iar în perioada 3-7 noiembrie 2025 a fost asigurată participarea la cea de-a 6-a reuniune a statelor părți la Convenția de la Minamata, în or. Geneva, Elveția.

Adițional, subliniem că, punctele focale ale Convențiilor sunt în permanent contact cu Secretariatele pentru a asigura comunicarea și a prezenta informațiile solicitate sau a examina solicitările parvenite.

4.2 Dezvoltarea mecanismelor privind ținerea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul Produselor Chimice plasate pe piața Republicii Moldova (SIA REPC) - Parțial realizat

Pe parcursul anului 2025 a fost elaborat și a promovat proiectul de Hotărâre a Guvernului (N/U-601/MM/2025) pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului produselor chimice, document ce stabilește mecanismele operative de funcționare a SIA REPC. Proiectul include, de asemenea, modificări esențiale la Conceptul tehnic aprobat anterior (HG nr. 535/2020), în vederea adaptării sistemului la noile cerințe de raportare și gestionare a datelor. Aceste actualizări prevăd implementarea unui sistem de acces pe bază de roluri, integrarea cu registre externe, precum Registrul de Stat al Unităților de Drept și bazele de date vamale (RSUD) și aplicarea soluțiilor pentru schimbul de date prin platforma de interoperabilitate **MConnect**. Proiectul urmează a fi definitivat după adoptarea proiectului de modificare a Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care prevede stabilirea autorității competente (Agenția de Mediu) care va fi gestionarul acestui sistem.

4.3 Crearea sistemului informațional pentru realizarea schimbului de informații interinstituționale privind accidentele cu implicarea substanțelor chimice, inclusiv pe plan transfrontalier - Parțial realizat (acțiune restantă din 2024)

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (INST), în calitate de deținător al sistemului s-a concentrat pe consolidarea cadrului normativ necesar funcționării *Sistemului Informațional Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase (SI RSOIITPP)*. În acest sens, INST a definitivat și promovat proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului de ținere a Registrului și modificarea Conceptului acestuia (conform HG nr. 798/2023). Deși SI RSOIITPP nu este încă disponibil tehnic, noile reglementări stabilesc proceduri clare prin care operatorii economici sunt obligați să raporteze imediat orice incidente tehnice sau situații de risc. Punerea în funcțiune a sistemului va asigura, ulterior, mecanismul automatizat pentru schimbul interinstituțional și transfrontalier de informații privind accidentele chimice.

Conform informațiilor prezentate de Agenția de Guvernare Electronică (AGE), instituția va asigura asistența tehnică necesară în procesul de implementare, prin fortificarea mecanismele de coordonare, facilitând astfel integrarea sistemului în infrastructura digitală guvernamentală.

4.4 Realizarea schimbului de experiență privind controlul și monitorizarea traficului rutier de mărfuri periculoase - Realizat

Agenția Națională Transport Auto (ANTA) a asigurat în totalmente procesul de solicitare, prelucrare și eliberare a actelor de coordonare a traseelor pentru mărfurile periculoase (ACT). Sistemul dezvoltat în acest scop este unul complet digitalizat și coordonat prin SIA e-Autorizație Transport Service <https://eat.anta.gov.md/?s=ACT#>

În aceste considerente, conform informațiilor prezentate de către Agenția Națională Transport Auto, prin SIA „e-Autorizație transport” www.eat.anta.gov.md pe parcursul anului 2025 au fost eliberate **1234 acte de coordonare a traseelor** pentru mărfurile periculoase (ACT).

La fel, conform informațiilor prezentate, cadrul normativ național a fost armonizat cu standardele europene de siguranță prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr.754/2025, care modifică Regulamentul transporturilor rutiere de mărfuri periculoase (Hotărârea de Guvern nr. 589/2017). Această actualizare a asigurat transpunerea integrală a Directivei (UE) 2022/1999 privind procedurile unitare de control în transportul rutier de mărfuri periculoase, incluzând cele mai recente adaptări introduse prin Decizia (UE) 2024/1254.

Prin acest eveniment, ANTA și-a reafirmat angajamentele de aliniere asumate în procesul de integrare europeană, pentru alinierea sectorului transporturilor rutiere la acquis-ul Uniunii Europene, astfel fiind abordate subiecte importante privind procedurile uniforme de control al transportului de mărfuri periculoase.

Subsidiar, inspectorii ANTA au participat la schimbul de experiență în domeniul transportului rutier în orașele Iași și Suceava (Romania), unde în comun cu colegii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru controlul în Transportul Rutier din Romania au abordat subiecte de interes comun privind aplicarea tehnicilor de control în traficul rutier și monitorizarea activităților operaționale de transport rutier. În cadrul activităților comune s-a atras atenție controlului în trafic a transportului de mărfuri periculoase, completarea buletinului de control obligatorului, conform prevederilor Acordului ADR.

Totodată, Inspectoratul Național de Securitate Publică din cadrul Inspectoratului General al Poliției, în conformitate cu pct. 23 subpct. 3) din Regulamentul transporturilor rutiere de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2017, are atribuția de a coordona schemele sectoarelor de drum ale Republicii Moldova interzise pentru transportarea mărfurilor periculoase de

clasa 1 și clasa 7, precum și de a coordona marcarea drumurilor auto cu mijloace de semnalizare rutieră corespunzătoare efectuată de către administratorii drumurilor.

Obiectivul specific nr. 5 *Dezvoltarea, până în anul 2030, a capacităților de cercetare, de evidență și de monitoring în domeniul managementului substanțelor chimice.*

5.2 *Creșterea potențialului laboratorului de referință de mediu, inclusiv prin înzestrarea și echiparea acestuia și instruirea personalului de laborator în scopul testării substanțelor chimice periculoase - Nu a fost realizat în termenul stabilit, însă urmează a fi realizată ulterior*

Conform Raportului de monitorizare privind executarea Planului de acțiuni al Agenției de Mediu, pe parcursul anului 2025, Laboratorul de referință al Agenției de Mediu, în cadrul achizițiilor a procurat 50% din loturile propuse ca: echipament, consumabile, reagenți chimici, materiale de referință pentru desfășurarea activităților de laborator.

Obiectivul specific nr. 6 *Reducerea, până în anul 2030, a riscurilor și a expunerii populației la impactul advers al substanțelor chimice prin informarea și sensibilizarea publicului larg și a celui profesionist*

6.1 *Promovarea campaniilor tematice de informare a populației privind managementul durabil al substanțelor chimice, inclusiv și utilizatorilor finali despre compoziția produselor chimice – Realizat pentru anul 2025.*

Conform competențelor funcționale, Ministerul Sănătății a organizat și desfășurat campanii de informare a populației, după cum urmează:

În perioada 24-30 aprilie 2025 a fost organizată Săptămâna Națională de promovare a aplicării durabile a pesticidelor, cu genericul „Gestionarea corectă a pesticidelor în favoarea sănătății umane”. În cadrul acesteia au fost desfășurate activități de informare și instruire a populației și a agenților economici privind aplicarea rațională a produselor de uz fitosanitar pe sectoarele private și terenurile agricole. Aceasta activitate a fost desfășurată în conformitate cu Dispoziția comună nr. 50-d/9 din 21.04.2025 a Agenției Naționale pentru Sănătatea Publică și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Conform Dispoziției nr. 535-d din 17 octombrie 2025, în perioada 10-16 noiembrie 2025 a fost organizată la nivel național Săptămâna Internațională de Prevenire a Intoxicațiilor cu Plumb, cu genericul „Acționați acum pentru a stopa expunerea la plumb”. În acest context, au fost realizate activități de informare și sensibilizare a populației, agenților economici, elevilor și a cadrelor didactice privind riscurile expunerii la plumb și la compușii acestora.

La fel, conform Dispoziției nr. 592-d din 11.11.2025, în perioada de 10-16 noiembrie a fost organizată Săptămâna de prevenire a intoxicațiilor acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, cu genericul „Prevenirea intoxicațiilor chimice - o responsabilitate comună”, în cadrul căreia au fost coordonate activități de informare și instruire, prevenire, iar materialele informative au fost transmise instituțiilor medico-sanitare publice și instituțiilor de învățământ.

Subsidiar, în perioada 27 octombrie - 2 noiembrie, conform Dispoziției nr. 242 din 27.10.2025 a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică a fost organizată cea de-a IV-a ediție a Săptămânii Naționale de utilizare corectă a produselor biocide, cu genericul „Siguranța zi de zi prin biocide de încredere”. Acest subiect a avut ca scop creșterea gradului de conștientizare și responsabilitate a tuturor actorilor implicați în gestionarea acestor produse.

În aceeași ordine de idei, întru realizarea acțiunii, de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului au fost verificate **37 depozite** de substanțe chimice, au fost planificate și efectuate - **51 controale** pe compartimentul chimie, inclusiv, au fost efectuate **42 controale inopinate** la entitățile care își desfășoară activitatea în domeniul gestionării substanțelor chimice. Inspectorii de mediu din cadrul IPM, în timpul controalelor planificate, cât și a celor inopinate efectuate la persoane juridice și fizice au subliniat pericolele și riscurile asociate substanțelor și amestecurilor chimice asupra mediului înconjurător.

De asemenea, inspectorii de mediu au explicat interdicțiile și restricțiile privind utilizarea anumitor substanțe periculoase în articole, cât și au informat producătorii/importatorii despre obligațiile generale ale operatorilor din lanțul de aprovizionare a substanțelor chimice.

În paralel, pe parcursul perioadei de raportare, A.P. „Moldcontrol” a desfășurat campanii de informare adresate producătorilor și publicului larg privind gestionarea ecologică a produselor și deșeurilor care pot conține substanțe chimice periculoase. Activitățile au fost realizate prin:

- materiale publicate pe pagina web și pe rețelele sociale (Facebook, Instagram, TikTok);
- ședințe și discuții directe cu producătorii afiliați.

Campaniile au vizat informarea privind riscurile pentru sănătate și mediu, obligațiile producătorilor în cadrul mecanismului REP și importanța colectării separate a deșeurilor.

În cadrul procedurilor de efectuare a controalelor planificate/inopinate, IPM informează și recomandă persoanelor fizice și juridice despre pericolul, riscul substanțelor/amestecurilor chimice, interdicțiile și restricțiile pentru unele substanțe chimice și articole periculoase, precum și despre obligațiunile generale ale operatorilor din lanțul de aprovizionare a substanțelor chimice. Recomandările transmise operatorilor economici valorifică expertiza acumulată de inspectorii în cadrul proiectului Twinning, prin aplicarea metodelor de lucru și a bunelor practici europene.

6.2 Derularea campaniilor de conștientizare, de către sistemele de Responsabilitate Extinsă a Producătorului (REP), privind gestionarea ecologică rațională a produselor care conțin substanțe chimice, inclusiv Poluanți Organici Persistenți (pentru vehicule scoase din uz, deșeuri de echipamente electrice și electronice, deșeuri de baterii și acumulatori materiale de construcții etc.) – Realizat pentru anul 2025.

Asociația Patronală „Moldcontrol”, în calitate de sistem colectiv ce implementează obligațiile privind responsabilitatea extinsă a producătorului, în conformitate cu prevederile articolului 12 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile a realizat materiale de conștientizare privind colectarea separată, tratarea și reciclarea:

- vehiculelor scoase din uz;
- deșeurilor de echipamente electrice și electronice;
- bateriilor și acumulatorilor uzați;
- uleiurilor uzate,

cu accent pe **prevenirea poluării cu substanțe chimice periculoase**.

Materialele au fost publicate pe canalele online ale Asociației, în special pe rețelele sociale, și au vizat informarea producătorilor și a publicului larg.

Totodată, derularea campaniilor de conștientizare A.O. „Univers Ecologic” a derulat Proiectul „Reciclează și economisește” aplicat în raionul Strășeni, prin intermediul companiei „ProtosTeh”

S.R.L., unde au fost colectate/preluate deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) din rândurile populației, persoanelor juridice, instituțiilor de stat, la ora și data stabilită din timp.

Același proiect „Reciclează și economisește” aplicat și în raionul Comrat prin intermediul companiei „Bilgicom” S.R.L. unde de asemenea au fost anunțate preventiv data și ora colectării/preluării DEEE de la persoanele fizice, persoanele juridice, instituții spitalicești, consiliile raionale Basarabeasca, Comrat, spital Ceadâr-Lunga.

La fel, pe parcursul perioadei de raportare a fost derulat proiectul „Ecologic și Profitabil” care a continuat activitățile inițiate în 2024, cu îndemnul către cetățeni de a aduce echipamente electrice și electronice în schimb pentru cash back la sediul juridic a A.O. „Univers Ecologic” sau beneficierea de reducere în Departamentul de distribuție și vânzări a producătorului „Accent Electronic” S.A. (membru al sistemului colectiv A.O. „Univers Ecologic”) la procurarea unui echipament nou, inclusiv s-au înmănat vouchere în rândul cetățenilor.

Prin intermediul lecției practice „Prevenția Orodentară” din 05.11.2025 desfășurată în cadrul Centrului Stomatologic Universitar al USMF „Nicolae Testemițeanu”, studenții facultății de Stomatologie au fost instruiți cu privire la gestionarea echipamentelor medicale electrice și electronice. Sesiunea a abordat compoziția aparatelor utilizate, impactul acestora asupra sănătății și mediului, precum și importanța colectării separate a deșeurilor specifice pentru a preveni poluarea mediului.

În perioada 8-12 decembrie, A.O. Asociația Experților „Pro-Mediu” a organizat o vizită de studiu în România pentru specialiștii din cadrul Ministerului Mediului, Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Agenției de Mediu. Obiectivul vizitei a fost schimbul de experiență în domeniul substanțelor chimice și deșeurilor, cu accent pe înregistrarea și autorizarea substanțelor chimice, conform Regulamentului REACH, implementarea principiului Responsabilității Extinse a Producătorului (REP) și procedurile de evaluare și emitere a autorizațiilor pentru gestionarea deșeurilor.

De asemenea, a fost inițiată activitatea de elaborare a Curriculumului de formare a consultanților chimiști, cu termenul de livrare a proiectului de document pentru anul 2026.

6.3 Asigurarea accesului publicului la informații actualizate despre emisiile de substanțe chimice și deșeurile acestora, inclusiv POP în Moldova, la registrele de stat, la sistemele informaționale - Parțial realizat pentru anul 2025.

Menționăm că, anual Agenția de Mediu publică datele agregate cu referire la informațiile despre gestionarea deșeurilor. Datele sunt compilate din rapoartele prezentate de către agenții economici prin intermediul Sistemul informațional automatizat „Managementul deșeurilor” SIA MD.

Referitor la informațiile despre emisiile de poluanți, Sistemul Informațional „Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți” (SI RETP) este un sistem dotat cu interfață publică, ce presupune accesul la informațiile plasate fără restricții. Agenții economici care dețin instalații industriale sunt obligați să raporteze anual pe platformă emisiile de poluanți de la sursă. Respectiv, informațiile referitoare la cantitățile de emisii de poluanți, inclusiv substanțele chimice precum poluanții organici persistenti, sunt disponibile publicului prin accesarea platformei <https://retp.gov.md/>.

Astfel, gradul de realizare a Planului aferent Programului, conform acțiunilor planificate este următorul:

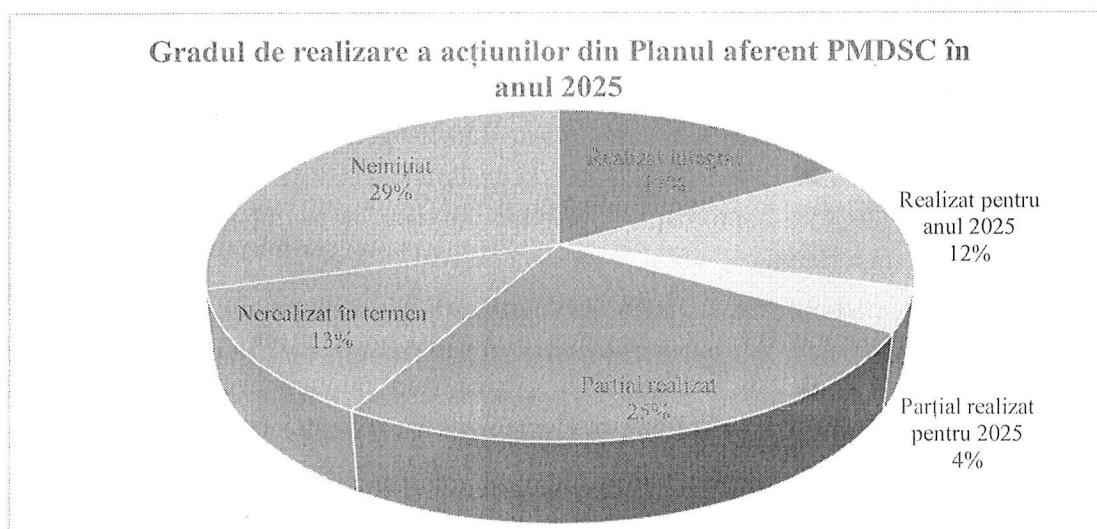
- Realizate total per Plan: 4 acțiuni (17 %);

- Realizate pentru anul 2025: 3 acțiuni (12 %);
- Parțial realizate în 2025: 1 acțiunea (cu caracter anual) (4 %);
- Parțial realizate – 6 acțiuni, cu termen planificat experiat (25 %);
- Nerealizate în termen: 3 acțiuni (13 %);
- Neinițiate – 7 acțiuni (29 %)

Procesul de implementare pentru anumite acțiuni din anul 2024 a continuat și în anul 2025, acestea fiind realizate parțial, după caz transferate pentru finalizare pe parcursul perioadei următoare.

Un număr de 7 acțiuni per Plan au rămân neinițiate. Conform termenelor de implementare stabilite, inițierea acestora este planificată pentru perioada următoare.

Gradul de realizare a Planului, cu toate cele 24 de acțiuni planificate, este prezentat în *Diagrama nr.1*

2.2 Prioritățile și necesitățile pentru implementarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți în perioada 2023-2030

1. Îmbunătățirea, până în anul 2030, a cadrului legal și a capacităților instituționale în domeniul gestionării poluanților organici persistenți.

*1.2 Modificarea Regulamentului cadru și revizuirea termenilor de eliminare treptată a echipamentelor cu conținut de BPC conform Hotărârii de Guvern nr. 81/2009, prin prisma transpunerii Directivei 96/59 CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 1996 privind eliminarea bifenililor policlorurați și a terfenililor policlorurați (PCB/PCT) - **Realizat***

În vederea realizării angajamentelor asumate prin Convenția de la Stockholm și pentru consolidarea sistemului național de securitate chimică, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 744/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la poluanții organici persistenți (POPs). În cadrul acestui act normativ a fost revizuit mecanismul de eliminare a echipamentelor ce conțin bifenili policlorurați (BPC), prin setarea termenilor exacti de scoatere din uz a echipamentelor cu conținut de BPC, oferind astfel claritate juridică atât deținătorilor de echipamente, cât și autorităților de control.

*1.3 Elaborarea unui plan național de eliminare a BPC-urilor/PNC-urilor, definirea responsabilității pentru instituții și companii pentru gestionarea și eliminarea deșeurilor care conțin BPC/PCN - **Realizat.***

Pe parcursul anului 2025, în cadrul proiectului pilot *Curățenie globală în vederea îndeplinirii obiectivelor pentru 2025 și 2028 privind BPC-urile în temeiul Convenției de la Stockholm*, implementat de Asociația Obștească Pro-Mediu în cooperare cu RECETOX și Secretariatul BRS, cu sprijinul Uniunii Europene a fost elaborat Planul de eliminare treptată a PCB-urilor pentru Republica Moldova, aliniat cu obiectivele și prioritățile prezentate în Planul Național de Implementare (NIP) al țării în cadrul Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți, care a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 816/2023, unde este inclus ca activitate planificată. Astfel, se asigură că eliminarea treptată a BPC-urilor face parte dintr-o strategie națională coordonată de reducere și eliminare a poluanților organici persistenți, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

Obiectivul proiectului - protejarea sănătății umane și mediului înconjurător de efectele adverse ale bifenililor policlorurați (BPC) prin consolidarea capacităților naționale pentru gestionarea ecologică a BPC-urilor la scară globală, în conformitate cu obiectivele pentru 2025 și 2028 de eliminare a BPC-urilor în temeiul Convenției de la Stockholm.

Proiectul a sprijinit părțile pilot în accelerarea acțiunilor de eliminare a BPC-urilor și s-a focusat pe următoarele:

- actualizarea și validarea informațiilor naționale despre BPC-uri
- reevaluarea stadiului implementării
- determinarea activităților viitoare privind eliminarea BPC-urilor în țările proiectate pentru a dezvolta planul de eliminare treptată
- identificarea finanțării, inclusiv creșterea fondurilor prin intermediul GEF și al altor tipuri de finanțare.

Deși planul actual de eliminare treptată a BPC-urilor se bazează pe constatările inventarelor existente și ale activităților pilot, este important să recunoaștem că acestea reprezintă doar o parte din situația națională a BPC-urilor. Ulterior, vor fi necesare eșantionări și analize de laborator suplimentare pentru a identifica sursele rămase de BPC-uri, în special în zonele subevaluate, inclusiv regiunea transnistreană. Estimările preliminare sugerează că cantitatea totală de BPC-uri din Moldova ar putea depăși 300 de tone, dacă se iau în considerare stocurile potențiale neidentificate și echipamentele contaminate. Prin urmare, planul național de eliminare treptată trebuie să ia în considerare atât BPC-urile cunoscute, cât și pe cele care urmează să fie identificate, asigurând o acoperire completă.

2.2 Întocmirea listei alternativelor la pesticide cu conținut de poluanți organici persistenți - Realizat

Conform informațiilor prezentate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, alternativele la pesticide au fost aprobate prin Ordinul nr. 180/2025 cu privire la aprobarea listei substanțelor active. Acest act normativ constituie pilonul central în monitorizarea circulației produselor fitosanitare pe piața internă care se actualizează trimestrial, în funcție de modificările Uniunii Europene. Această dinamică de actualizare asigură transpunerea imediată a noilor regulamente de punere în aplicare ale Comisiei Europene, prin care este modificat cadrul legislativ european (Regulamentul UE nr. 540/2011). Totodată, măsura nu doar că prevede listarea de noi stocuri de substanțe periculoase, dar oferă și un cadru clar privind alternativele viabile, contribuind direct la protecția mediului și a sănătății publice în sectorul agricol.

Ținând cont de angajamentelor internaționale asumate prin ratificarea Convenției de la Stockholm (Legea nr. 40/2004) și a Protocolului privind poluanții organici persistenti (Legea nr. 1018/2002), Republica Moldova menține o politică strictă de excludere a substanțelor de tip POPs din sectorul agricol. Astfel, în perioada 1994-2025, la nivel național nu a fost omologat nici un produs de uz fitosanitar care să conțină substanțe active POPs.

*2.4 Supravegherea sistemului de colectare și management al containerelor goale de la PUF, cu respectarea prevederilor principiului REP, în conformitate cu Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2020 - **Parțial realizat.***

Pe parcursul anului 2025, inspectorii de mediu au participat la acțiuni de control/inspectare în vederea verificării condițiilor de eliberare a Autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv deșeurilor de ambalaje care conțin reziduuri de substanțe periculoase (cod deșeu 15 01 10*). Aceste acțiuni au vizat sistemele colective autorizate: A.O. „Pro REP UP” și A.O. „ReGREEN Moldova”.

Sistemele fie individuale fie colective, anual, până la data de 30 aprilie raportează în format electronic sau pe suport de hârtie, cantitatea de ambalaje colectate către Agenția de Mediu, prin sistemul informațional automatizat Registrul Managementul Deșeurilor (SIA MD).

*2.5 Reambalarea, transportul și eliminarea pesticidelor vechi cu potențial conținut de poluanți organici persistenti, inclusiv în regiunea transnistreană - **Nerealizat în termen.***

Pentru anul 2025 nu au fost planificate acțiuni privind reambalarea, transportul și eliminarea pesticidelor vechi cu potențial conținut de poluanți organici persistenti. Această activitate și-a continuat parcursul inițiat în anul 2024, în cadrul proiectului „Eliminarea și gestionarea substanțelor chimice periculoase din Moldova”, realizat cu suportul Misiunii OSCE în Moldova prin intermediul căruia s-au sprijini ambele maluri ale râului Nistru în reducerea riscurilor de securitate și siguranță generate de stocarea substanțelor chimice periculoase, inclusiv BPC. Proiectul și-a propus să reducă amenințarea cauzată de diferite tipuri de substanțe chimice periculoase depozitate în apropierea zonelor populate și să îmbunătățească semnificativ securitatea mediului în țară. Astfel, din zece locații – Bender, Camenca, Costești, Dubăsari, Florești, Grigoriopol, Hîrtop, Rîbnița (2) și Tiraspol au fost eliminate, transportate și incinerate în siguranță 265 de tone de substanțe chimice periculoase, inclusiv 154 de tone de substanțe periculoase de pe malul stâng, într-o instalație autorizată din Germania. Activitățile de eliminare s-au încheiat la 30 ianuarie 2025.

3. Identificarea, etichetarea, îndepărtarea, depozitarea și eliminarea, până în anul 2030, a BPC și a echipamentelor care conțin BPC.

*3.1 Asigurarea colectării datelor privind cantitățile de BPC (echipamente și ulei) utilizate în aplicațiile închise prin intermediul SIA MD – inventarul anual al BPC – **Realizat pentru anul 2025.***

Ca și măsură de fortificare pentru evidența acestor echipamente, specificăm că în perioada de raportare a fost actualizat Inventarul echipamentelor cu conținut de bifenili policlorurați (BPC). Inventarierea a fost realizată în cadrul în cadrul proiectului „Inițiativa globală în vederea îndeplinirii obiectivelor de eliminare a BPC către anul 2025 și 2028 în cadrul Convenției de la Stockholm”, implementat de Secretariatul Convențiilor de la Basel, Rotterdam și Stockholm, cu suportul Uniunii Europene.

Drept urmare au fost identificate circa 217 tone de echipament care necesită măsuri de gestionare corespunzătoare. În acest sens, a fost elaborat planul de eliminare și scoatere din uz a echipamentelor contaminate, cu identificarea opțiunilor de gestionare și a costurilor.

Inventarul a pornit de la o analiză documentară, evaluând 1074 de echipamente incluse în inventarul anterior (fără unitățile aparținând Union Fenosa/Primer Energy, care își gestionau singure echipamentele). În inventarul actual au fost evaluate 400 de unități, dintre care 250 (62%) au fost preluate din inventarul anterior, iar 40 au fost echipamente nou identificate.

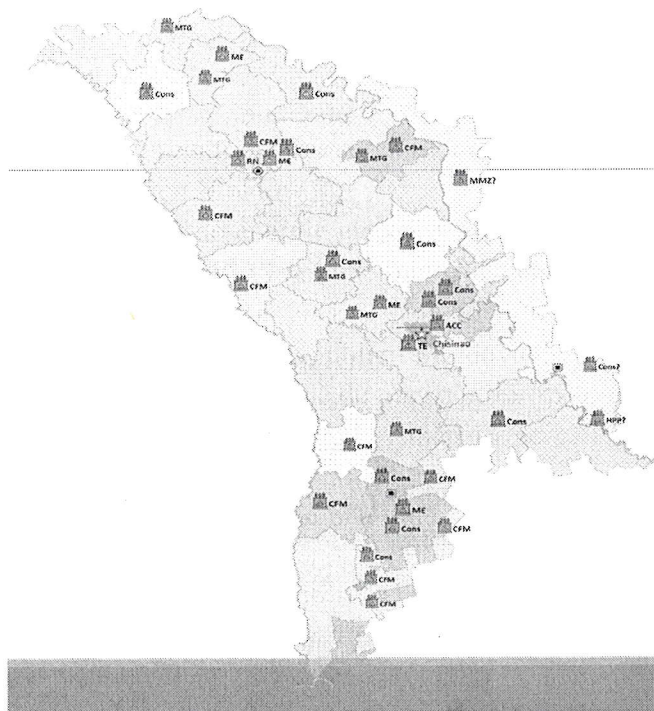
Aproximativ 10 unități nu au putut fi identificate: transformatorul a fost vândut, a ars sau proprietarii nu au răspuns solicitării sau nu aveau cunoștință de existența vreunui transformator.

Distribuția geografică a echipamentelor aflate în inventar este prezentată în harta de mai jos, cu următoarele abrevieri:

1. – Întreprinderea de Stat Moldelectrica - companie specializată în centralizarea serviciilor de transport și dispecerizarea operațională a sistemului energetic al Republicii Moldova
2. – Societatea pe Acțiuni Termoelectrica - principalul producător de energie electrică și termică în regim de cogenerare din țară, distribuitor și furnizor de energie termică în municipiul Chișinău
3. - Societatea pe Acțiuni RedNord - oferă servicii de distribuție a energiei electrice tuturor utilizatorilor rețelei de distribuție a energiei electrice din zona de nord a Republicii Moldova.
4. CFM - Întreprinderea de Stat Calea Ferată din Moldova - compania națională de transport feroviar a Republicii Moldova. CFM gestionează infrastructura, transportul de pasageri și mărfuri pe căile ferate ale Republicii Moldova
5. Moldovatrangaz - Societate cu răspundere limitată. Moldovatrangaz este una dintre principalele întreprinderi care asigură tranzitul de gaze naturale către țările din regiunea balcanică (România, Bulgaria, Turcia), către consumatorii din Ucraina și Republica Moldova.
6. Societatea pe Acțiuni Apă Canal Chișinău – ACC – compania de alimentare cu apă și canalizare din Chișinău și cea mai mare din Moldova

Consumatori individuali – companii care dețin transformatoare

De menționat că potențialii utilizatori de pe malul stâng al râului Nistru – teritoriul autonom aflat sub controlul Republicii Moldova – sunt notați pe hartă cu un semn de întrebare: este vorba de compania metalurgică (MMZ), hidrocentrala (CHE) și consumatori individuali.

Tabelul nr.1 Rezultate sumarizate privind inventarul realizat

	Masa totală a echipamentului, tone	Masa de petrol, tone	Concentrația
Termoelectrica	0,00	0,00	PCB > 50 ppm
	1229,78	251,59	PCB < 50 ppm
Moldelectrica 1	13.21	3,25	PCB > 50 ppm
	0,00	0,00	PCB < 50 ppm
Moldelectrica 2	92,01	25,94	PCB > 50 ppm
	0,00	0,00	PCB < 50 ppm
Moldelectrica3	45,23	11.00	PCB > 50 ppm
	0,00	0,00	PCB < 50 ppm
Moldelectrica 4	1.000	0,25	PCB > 50 ppm
	0,00	0,00	PCB < 50 ppm
Moldelectrica	151,45	40,44	PCB > 50 ppm
	0,00	0,00	PCB < 50 ppm
RedNord	9.26	1,79	PCB > 50 ppm
	0,00	0,00	PCB < 50 ppm
Feroviar	1,56	0,439	PCB > 50 ppm
	5.835	1.328	PCB < 50 ppm
		1.7	petrol în rezervoare
Consumatori	19.31	4,75	PCB > 50 ppm
	25.21	6.03	PCB < 50 ppm
Modlovatransgaz	0,44	0,11	PCB > 50 ppm
	0,375	0,104	PCB < 50 ppm
Apă Canal	29,42	7.01	PCB > 50 ppm
	37,70	9,75	PCB < 50 ppm
subtotal	211,44	54,53	PCB > 50 ppm
	1298,90	270,50	PCB < 50 ppm
total sub stoc	1510,33	325,02	

Ulterior a fost lansat procesul de negociere pentru elaborarea unui proiect de eliminare a acestora în cadrul programului Global de eliminare a BPC-urilor.

3.2 Păstrarea evidenței și transmiterea rapoartelor anuale privind echipamentele care conțin BPC și uleiuri (inclusiv informații despre BPC eliminate și BPC/echipamentele rămase – Parțial realizat pentru anul 2025.

Conform datelor din Inventarul echipamentelor cu conținut de bifenili policlorurați (PCB), au fost identificate **43 de echipamente în uz și 175 echipamente scoase din funcțiune**. Cantitățile de ulei utilizabil și cel neutilizabil sunt prezentate în Tabelul nr.2.

Tabelul nr.2 Rezumatul echipamentelor utilizate și scoase din uz

	tone totale	tone de ulei	numărul de unități
în uz	50.727	12.304	43
Feroviar	1,56	0,43	5
Consumatori	19.31	4,75	19
Moldovatransgaz	0,44	0,11	2
Apă canal	29,42	7.01	17 ani
scos din funcțiune	160,7	42.2	175
Moldelectrica	151,45	40,44	159
RedNord	9.26	1,79	16

Rezultatele inventarului echipamentelor cu conținut de BPC au fost incluse în cadrul proiectului „Inițiativa globală în vederea îndeplinirii obiectivelor de eliminare a BPC către anul 2025 și 2028 în cadrul convenției de la Stockholm”, acestea urmează să fie eliminate la instalații autorizate în afara țării până în anul 2028.

Potrivit datelor prezentate de către Ministerul Energiei, în cadrul S.A., RED Nord ”au fost demontate, în total 150 de unități de echipamente cu conținut de bifenili policlorurați (BPC). Dintre acestea 7 unități au fost demontate pe parcursul anului 2025, la stațiile electrice ale Sucursalei Rețelelor Electrice de Transport și Înaltă Tensiune (RETÎ) Nord din mun. Bălți.

Echipamentelor demontate sunt depozitate după cum urmează:

- Sucursala RETI Nord-Vest – 13 echipamente, amplasate pe o platformă deschisă;
- Sucursala RETI Nord – 24 echipamente, amplasate în depozit de tip închis și 56 echipamente amplasate pe o platformă betonată de tip deschisă;
- Sucursala RETI Centru – 38 unități păstrate în depozit de tip închis, 6 unități în depozit de tip deschis;
- Sucursala RETI Sud – 13 echipamente amplasate pe o platformă betonată.

De asemenea, echipamentele cu conținut de BPC au fost înregistrate în raportul anual, accesând Sistemul Informațional Automatizat Managementul deșeurilor SA MD.

3.3 Verificarea statutului companiilor – deținători de ulei/echipament contaminat cu BPC și acțiunilor lor privind eliminarea treptată conform prevederilor art. 7 din Regulamentul privind bifenilii policlorurați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2009 – Realizat pentru anul 2025.

Pe parcursul anului 2025, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a efectuat controale planificate și inopinate, la compartimentul substanțe chimice, fiind întocmite 58 procese-verbale de control și 8 acte de inspectare și examinate 12 petiții la persoanele juridice și fizice.

Astfel, în procedura de control, în cazul în care de către inspectorii de mediu sunt depistate/constatate cazuri de utilizare neconformă a BPC de către agenții economici inspectați, prin Procesele-verbale de control acestora li se prescriu recomandări privind gestionarea corectă a deșeurilor cu conținut de BPC. În perioada de raportare astfel de cazuri nu au fost constatate.

3.4 Remedierea terenurilor contaminate cu BPC la centrala electrică de 400KV a ÎS „Moldelectrica” din Vulcănești - Neinițiat.

Conform informațiilor prezentate de către IS „Moldelectrica” suprafețele contaminate cu BPC (conservate anterior) în cadrul SE Vulcănești-400kV în prezent nu sunt utilizate în activitățile curente

a întreprinderii. Aceste suprafețe nu prezintă riscuri pentru sănătatea angajaților sau a mediului înconjurător. Din certitudinea costurilor semnificative pentru decontaminarea terenurilor afectate, I.S. „Moldelectrica” în colaborare cu partenerii internaționali și finanțatorii externi este în căutarea de resurse financiare sub formă de granturi, pentru implementarea proiectului de remediere a terenurilor contaminate.

3.5 Inventarierea și reambalarea echipamentelor ce conțin bifenili policlorurați, inclusiv în regiunea transnistreană – Parțial realizat.

3.6 Transportul și eliminarea echipamentelor care conțin bifenili policlorurați, inclusiv în regiunea transnistreană – Parțial realizat.

Biroul politici de reintegrare este vizat în calitate de executor secundar în acțiunea dată și în conformitate cu competențele instituționale a întreprins măsurile organizatorice necesare în vederea discutării repetate în cadrul ședinței grupurilor de lucru pentru ocrotirea mediului din 19 iunie 2025, a subiectului ce ține de implementarea în regiunea transnistreană a proiectului „Inițiativa globală în vederea îndeplinirii obiectivelor de eliminare a echipamentelor cu conținut de bifenili policlorururați către anul 2025 și 2028 în cadrul Convenției de la Stockholm”, implementat de Secretariatul Convențiilor de la Basel, Rotterdam și Stockholm, cu suportul Uniunii Europene, în contextul angajamentelor Republicii Moldova în temeiul Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți în ceea ce privește scoaterea din uz și eliminarea echipamentelor cu conținut de bifenili policlorururați (BPC), cu precădere a transformatoarelor și condensatoarelor.

În pofida argumentelor expuse în scrisorile adresate Tiraspolului, precum și în cadrul ședinței grupurilor de lucru pentru ocrotirea mediului din 26.11.2024 și 19.06.2025, referitor la beneficiile implementării proiectului pentru cetățeni și agenții economici din regiunea transnistreană, reprezentantul politic în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Tiraspolului a oferit, prin prisma politizării subiectului, răspunsuri negative, refuzând implementarea în regiune a prevederilor proiectului de către autoritățile naționale și invocând realizarea separată, cu sprijinul Misiunii OSCE în Republica Moldova, a acțiunilor de inventariere, scoatere din uz și eliminare a deșeurilor chimice periculoase, inclusiv a echipamentelor cu conținut de bifenili policlorurați.

În circumstanțele enunțate este evidențiat faptul că, în condițiile conflictului transnistrean nesoluționat și lipsei unor mecanisme de control efective asupra regiunii transnistrene din partea autorităților constituționale, posibilitățile implementării în această zonă a țării în perioada de raportare a acțiunilor prevăzute în Programul de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023-2030 au fost limitate.

Pentru asigurarea respectării, protecției și realizării drepturilor omului la un mediu înconjurător sănătos și atingerea obiectivelor stabilite în documentul de politici publice în partea ce vizează regiunea transnistreană se consideră oportună abordarea în continuare a subiectelor referitoare la managementul durabil al substanțelor chimice de-a lungul întregului ciclu de viață prin intermediul platformelor de comunicare existente în cadrul procesului de negocieri pentru reglementarea transnistreană, cu precădere pe platforma grupurilor de lucru pentru ocrotirea mediului, precum și prin desfășurarea dialogului direct cu agenții economici din regiune înregistrați la Agenția Servicii Publice.

4.Reglementarea, până în anul 2030, a plasării pe piață, importului, exportului, utilizării articolelor și deșeurilor cu conținut de hexaBDE, heptaBDE, tetraBDE și pentaBDE, HBB, HBCD și PFOSF/PFOA

4.2 Asigurarea raportării corecte în SIA MD a deșeurilor care conțin PBDE colectate și reciclate - Fără progres în anul 2025, dar cu progrese înregistrate în anul 2024.

Prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Managementul deșeurilor” (SIA MD), Agenția de Mediu centralizează datele privind stocurile de deșeuri cu conținut de PBDE, asigurând monitorizarea trasabilității acestora până la etapa eliminării finale.

De asemenea, în cadrul acțiunilor de control, inspectorii de mediu asigură informarea agenților economici cu privire la prevederile **Ghidului pentru gestionarea durabilă** (colectare, depozitare, tratare conform ierarhiei deșeurilor) a articolelor ce conțin difenileteri bromurați (în continuare - Ghid). Accentul este pus pe manipularea în siguranță, înainte de reciclare, a polimerilor tratați cu inhibitori de flacără ce conțin poluanți organici persistenți (POPs), regăsiți în echipamente electrice și electronice, vehicule scoase din uz și plăci de polistiren utilizate în construcții, inclusiv pe etichetarea acestora ca deșeuri periculoase.

4.4. Actualizarea inventarului produselor/articolelor care conțin PFOS/PFOA sau sărurile acestuia. (inclusiv cantitatea totală, marșialele tratate la suprafață, dispozitive medicale, fluide hidraulice, insecticide). Neinițiat.

4.5. Implementarea măsurilor pentru identificarea și eliminarea stocurilor care conțin PFOS/PFOA – Realizat pentru anul 2025.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în cadrul controalelor planificate și inopinate asigură informarea continuă a entităților verificate cu privire la prevederile Ghidului, facilitând astfel procesul de identificare și eliminare corectă a stocurilor ce conțin PFOS/PFOA. Aceste acțiuni vor contribui la actualizarea Inventarului Național al POPs-urilor și la prevenirea riscurilor de contaminare a factorilor de mediu prin stocarea neconformă a acestora.

5. Reducerea, până în anul 2030, a emisiilor din producția neintenționată (Articolul 5)

5.2 Armonizarea și combinarea procesului de realizare a inventarului emisiilor POP cu alte inventare la nivel național (Inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, Inventarul emisiilor naționale și estimările emisiilor, în temeiul Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi) pentru a evita dublarea în procesul de colectare a datelor – Neinițiat.

Până la moment nu a fost creat un sistem pentru implementarea metodologiilor comune pentru calcularea și raportarea emisiilor de POPs și alte substanțe poluante într-un cadru comun de raportare. Totodată, emisiile neintenționate de poluanți organici persistenți (uPOPs) sunt raportate prin intermediul Registrului național al emisiilor și al transferului de poluanți (RETP) - <https://retp.gov.md/#/>

5.3 Monitorizarea periodică a emisiilor neintenționate de poluanți organici persistenți Realizat pentru anul 2025.

Potrivit Raportului de monitorizare privind executarea Planului de acțiuni al Agenției de Mediu pentru anul 2025, Laboratorului de referință al Agenției pe parcursul anului 2025, monitorizarea poluanților organici persistenți a fost realizată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 81/2009 privind bifenilii policlorurați (BPC), precum și cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova prin ratificarea Convenției de la Stockholm.

Lunar au fost colectate probe de precipitații atmosferice de la stațiile de monitorizare : Chișinău, Cornești, Leova, Cahul, Bălți cu investigare ulterioară 473 probe privind determinarea concentrației ionilor de Hidrogen, ionilor de amoniu, sulfatați, cloruri, hidrocarburați, și pregătire preliminară pentru analiza instrumentală privind metale grele, și poluanții organici persistenti, în cadrul programului EMP de la stația transfrontalieră din or. Leova., în care au fost colectate și investigate 134 de probe de precipitații atmosferice privind concentrația ionilor de hidrogen, 365 probe privind dioxidul de azot.

În scopul implementării programului de monitorizare a apelor de suprafață Serviciul Operativ de Investigații Ecologice a prelevat și a analizat în teren 672 probe de apă de suprafață din corpurile de apă stabilite conform Programului de Monitorizare pentru anul 2025, pentru parametrii hidrochimici au fost prelevate 25776 încercări, iar pentru parametrii hidrobiologice 210 încercări. De la stația de epurare au fost efectuate 140 de încercări pentru parametrii hidrochimici. La fel, de la barajul Nodului Hidrotehnic Costești Stâncă -384 încercări pentru parametrii hidrochimici.

În ceea ce privește monitorizarea solului, au fost prelevate probe din locații de terenuri agricole din preajma depozitelor de pesticide, din rezervațiile naturale, din secțiunile râului Prut.

5.4 Promovarea controlului integrat prin implementarea legislației privind emisiile industriale și promovarea celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și celor mai bune practici de mediu (BEP) în sectoarele relevante (industria energetică, metalurgia, producția de ciment – Realizat pentru anul 2025.

Legea nr. 227/2022, la art. 27 prevede trecerea treptată a operatorilor la noul sistem de autorizare, astfel încât până la 21.10.2029, toți operatorii care se încadrează în anexa nr. 1 la Legea nr 227/2022 să obțină autorizația integrată de mediu.

Pe parcursul anului 2025, prin Hotărârea Guvernului nr. 779/2025 a fost aprobat Regulamentul cu privire la organizare și prestarea serviciilor publice de emisie a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu, care este baza normativă pentru înregistrarea serviciului public de emisie a autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu în Registrul de stat al serviciilor publice.

Urmare a înregistrării serviciului public de emisie a autorizației integrate de mediu în Registrul de stat, autorizația integrată de mediu va fi inclusă în sistemul informațional automatizat de emisie a actelor permissive (SIA GEAP) și ulterior vor putea fi emise autorizațiile integrate de mediu. Punerea în aplicare a procesului de emisie a autorizațiilor integrate de mediu este planificat pentru anul 2026.

Autorizații integrate de mediu pe parcursul anului 2025 nu au fost eliberate.

6. Identificarea și gestionarea stocurilor, până în anul 2030, a deșeurilor și a articolelor în uz, inclusiv reducerea emisiilor și măsuri adecvate de manipulare și eliminare (Articolul 6)

6.1 Inventarierea permanentă a stocurilor și a deșeurilor, precum și a terenurilor contaminate cu poluanți organici persistenti. – Neinițiat.

Identificarea suprafețelor contaminate cu poluanți organici persistenti, care prezintă cele mai mari riscuri pentru mediu și sănătate a fost efectuat prin cartografiere între anii 2008-2010. În total au fost identificate cca 1600 terenuri potențial contaminate (depozite de pesticide, stații de preparare a soluțiilor, platforme etc.). Suprafața totală a ariilor contaminate - cca 350 ha. Materialul contaminat este constituit preponderent din deșeuri de construcții în amestec cu sol.

Conform informațiilor prezentate de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului până în prezent mai sunt rămășițe de produse de uz fitosanitar și fertilizanți inutilizabili/cu termen expirat în cantitate de 216,253 tone. Produsele respective se află în stare solidă și lichidă, în majoritatea cazurilor fiind ambalate în ambalaje din plastic sau metal.

6.3 Implementarea măsurilor pentru reducerea sau eliminarea emisiilor din deșeuri care conțin produsele chimice listate de Convenția de la Stockholm într-un mod care să protejeze sănătatea omului și mediul - parțial realizat pentru anul 2025.

Pentru realizarea măsurilor de reducere și eliminare a emisiilor provenite din deșeurile ce conțin poluanți organici persistenți, Ministerul Mediului a planificat pentru anul 2026 modificarea HG nr. 744/2024 privind aprobarea Regulamentului pentru poluanții organici persistenți.

Proiectul de modificare va revizui Capitolul IV, punând un accent sporit pe tehnologiile de eliminare sau recuperare care să asigure distrugerea ireversibilă a conținutului de POPs, prevenind astfel emisiile în aer, apă și sol. Totodată, se vor actualiza valorile limită de concentrație, inclusiv pentru noile substanțe listate în Convenția de la Stockholm, fapt ce va impune operatorilor economici criterii mai stricte de sortare și tratare a deșeurilor înainte de eliminarea finală, asigurând protecția mediului și a sănătății umane.

Tehnicile de referință BAT în exploatarea instalațiilor, utilizate pentru gestionarea substanțelor și amestecurilor periculoase sunt reglementate de Legea 227/2022 privind emisiile industriale.

7. Identificarea, până în anul 2030, a terenurilor contaminate și, acolo unde este posibil, remedierea într-un mod ecologic a acestora.

7.2 Prioritizarea remedierii solurilor contaminate cu poluanți organici persistenți inventariate, pe baza evaluării riscului asupra sănătății umane și mediului. – Neinițiat.

Conform informațiilor prezentate de către I.P. Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, din motivul lipsei solicitărilor de remediere a terenurilor contaminate, pe parcursul anului 2025 nu a fost întocmit nici un raport de evaluare a riscurilor.

7.3 Derularea activităților de remediere în cazul solurilor contaminate cu poluanți organici persistenți, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, în vederea reducerii riscului de poluare cu aceștia. - Neinițiat.

7.4. Dezvoltarea măsurilor specifice pentru a preveni contaminarea ulterioară a terenurilor cu poluanții organici persistenți (datorită scurgerilor, evaporării sau poluării mediului cauzate de dezastru naturale, cum ar fi inundațiile) - Nerealizat în termen, însă urmează a fi realizată ulterior.

Pentru perioada 2025, de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului nu au fost prezentate informații referitoare la identificarea solurilor poluate cu poluanți organici persistenți.

8. Sporirea, până în anul 2030, a capacităților autorităților de reglementare și control, și agenților economici în gestionarea poluanților organici persistenți.

8.1 Consolidarea capacităților în evaluarea și gestionarea riscurilor chimice privind poluanții organici persistenți – Realizat pentru anul 2025.

Pentru realizarea obiectivului, pe parcursul anului 2025 a fost inițiată elaborarea Proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor (CLP). Conform proiectului clasificarea substanțelor și amestecurilor

chimice se va realiza prin aplicarea criteriilor specifice pentru fiecare pericol, atribuind o categorie de pericol corespunzătoare și identificând indicatori relevanți cum ar fi concentrațiile sau nivelurile de severitate. Totodată a fost inițiat proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Listei substanțelor și amestecurilor chimice interzise și restricționate. De asemenea, a fost aprobată Reglementarea tehnică privind utilizarea restricționată anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice (HG 643/2025).

La fel, pentru consolidarea capacităților în vederea implementării eficiente a noilor reglementări privind managementul substanțelor chimice, pe parcursul perioadei de raportare a fost desfășurat un program complex de instruiți specializate. Beneficiind de asistența tehnică a experților suedezi din cadrul Agenției Suedeze pentru Produse Chimice (KEMI), în cadrul activităților Proiectului Twinning, au fost desfășurate o serie de instruiți. Programul s-a adresat specialiștilor din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Agenției de Mediu și Serviciului Vamal, precum și agenților economici (importatori și producători de echipamente electrice și electronice și a substanțe chimice).

Această inițiativă de consolidare a capacităților a vizat armonizarea practicilor naționale cu standardele europene de siguranță chimică, axându-se pe sistemul de Clasificare, Etichetare și Ambalare (CLP) și pe Restricționarea substanțelor periculoase în echipamentele electrice și electronice (RoHS).

Participanții au beneficiat de un schimb de expertiză privind metodologiile de control specifice pentru verificarea conformității etichetării produselor și identificarea prezenței substanțelor restricționate. Sesiunile au inclus exerciții practice pentru utilizarea echipamentelor de detecție rapidă a metalelor grele și a poluanților persistenți, analiza fișelor cu date de securitate (SDS) și verificarea riguroasă a documentației tehnice ce atestă conformitatea produselor plasate pe piață. În total au fost organizate 14 instruiți.

În aceeași ordine de idei, A.O. A.E. „Pro Mediu” a organizat un eveniment de lansare a Proiectului „*Extinderea gestionării durabile a substanțelor chimice și a deșeurilor în Moldova pentru a accelera tranziția către un mediu fără substanțe toxice*”, realizat cu suportul Programului Națiunilor Unite pentru Mediu.

La fel, Serviciul Vamal, în activitatea sa profesională rămâne angajat în aplicarea măsurilor necesare pentru prevenirea și combaterea riscurilor asociate substanțelor chimice periculoase, contribuind astfel la protecția sănătății publice și a mediului.

În acest context, în scopul verificării capacității de reacție instituțională și a eficienței mecanismelor de depistare a contaminării (poluării) radioactive, chimice și biologice a solului, aerului, apei, materiilor prime alimentare, furajelor și a altor obiecte ale mediului înconjurător, Laboratorul Vamal a participat la antrenamentul Rețelei Naționale de Observare și Control de Laborator, desfășurat în perioada 15–17 octombrie 2025, eveniment organizat de Organizația Mondială a Sănătății și Fondul Pandemic.

Totodată Ministerul Sănătății a contribuit la consolidarea capacităților de evaluare și prevenire a riscurilor asociate expunerii la substanțe chimice prin dezvoltarea instrumentelor metodologice și materiale de suport destinate specialiștilor și angajatorilor, inclusiv prin elaborarea și aprobarea Ghidului practic „Evaluarea riscurilor profesionale: Instrumente, tehnici și cele mai bune practici pentru atenuarea riscurilor pentru sănătatea la locul de muncă”, aprobat în cadrul ședinței Consiliului de

Experți al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova care include metode de evaluare și prevenire a riscurilor generate de expunerea la substanțe chimice.

8.2 Stabilirea mecanismului de coordonare a activităților asociate cu gestionarea substanțelor chimice între autoritățile de mediu și autoritățile - *Inițiat*

Serviciul Vamal a asigurat vămuirea hidroclorofluorocarburilor (HCFC) și hidrofluorcarburilor (HFC) în limita cotei anuale și a actului permisiv eliberat de Agenția de Mediu.

În partea ce ține de managementul deșeurilor chimice, comunicăm că Serviciul Vamal a asigurat vămuirea deșeurilor declarate la export/tranzit conform prevederilor art. 62 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Ordinului comun nr. 337-O/32/62 din 15.09.2023 cu privire la schimbul de informații privind transferurile transfrontaliere de deșeuri între Serviciul Vamal, Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului, elaborat în temeiul Regulamentului privind transferurile de deșeuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411/2022.

Totodată, Serviciul Vamal este parte integrantă a Rețelei Naționale de Observare și Control de Laborator asupra stării mediului și a obiectelor potențial periculoase, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 961/2006 privind aprobarea Regulamentului rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici.

8.3 Stabilirea de penalități/amenzi pentru gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor cu conținut de poluanți organici persistenți - *Parțial realizat pentru anul 2025.*

Conform datelor prezentate de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, urmare a controalelor planificate și inopinate pe parcursul anului 2025 și stabilire a unor încălcări de depozitare, gestionare și utilizare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților au fost întocmite opt procese verbale cu privire la contravenție conform art. 155 alin. (1) și art. 155¹ alin. (2) Cod Contravențional al Republicii Moldova, fiind stabilite amenzi, în mărime de 34.000 lei.

În scopul asigurării unor sancțiuni disuasive în legislația contravențională, Ministerul Justiției a elaborat proiectul de lege pentru modificarea Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008. În procesul de elaborare și promovare a proiectului au fost recepționate și integrate propuneri, inclusiv din partea Ministerului Mediului privind infracțiunile din domeniul protecției mediului.

Deși proiectul consolidat a primit avizul Guvernului la sfârșitul anului 2025, procesul de adoptare finală în Parlament va continua în prima jumătate a anului 2026.

8.4 Fortificarea capacităților autorităților competente și a businessului în înregistrarea și raportarea substanțelor și produselor cu conținut de poluanți organici persistenți în SIA REPC - *Inițiat*

Pe parcursul anului 2025, a continuat procesul de reformă instituțională a Agenției de Mediu, capacitățile instituționale ale căreia vor fi consolidate prin crearea unui Departament dedicat gestionării substanțelor chimice, cu planificarea angajării unui număr de 18 persoane. Acestui departament îi vor fi atribuite competențe, inclusiv în operarea Sistemului informațional automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova”. De asemenea, în cadrul departamentului este planificată instituirea Serviciului *Sistemul Național de Suport „Helpdesk”* pentru operatorii economici care vor înregistra și raporta substanțele chimice, inclusiv cele cu conținut de POPs.

Totodată, specificăm că versiunea actuală a Sistemului Informațional Automatizat „Registrul produselor chimice” (SIA REPC) a fost planificat să treacă printr-un proces amplu de modernizare și adaptare. Urmează desfășurarea unui studiu de fezabilitate pentru a stabili direcțiile de dezvoltare a sistemului cu accent pe implementarea unui nou mecanism de înregistrare și autorizare, care va include conectarea la Registrul de Stat al Unităților de Drept (RSUD), la bazele de date vamale, inclusiv fluidizarea schimbului de date prin platforma guvernamentală M Connect, pentru a permite comunicarea automată între instituțiile statului.

În această ordine de idei, menționăm că, paralel cu dezvoltarea infrastructurii digitale, s-a pus un accent sporit pe componenta de instruire. Prin intermediul proiectului Twinning „Calitatea aerului și mediul înconjurător”, specialiștii de la Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului au beneficiat de sesiuni continue de formare. Aceste activități au asigurat nu doar o mai bună înțelegere a standardelor europene, ci și o comunicare mai fluidă și mai transparentă între autorități și agenții economici, consolidând managementul ecologic al substanțelor chimice la nivel național.

8.6 Echiparea și instruirea autorităților competente implicate (de exemplu, autoritățile vamale) în vederea interceptării și minimizării transferurilor de deșeuri care conțin bromodifenil eter - *Neinițiat*

Referitor la echiparea autorităților cu echipamente de interceptare și minimizare a transferurilor de deșeuri care conțin bromodifenil eteri, informăm că Serviciul Vamal nu deține alte echipamente decât cele raportate în anul 2024.

8.7 Sporirea conștientizării părților implicate în implementarea principiului REP privind gestionarea poluanților organici persistenți PBDE pe tot parcursul ciclului de viață al produsului (inclusiv eliminarea) și identificarea măsurilor pentru gestionarea într-un mod ecologic rațional a materialelor care conțin bromodifenil-eteri – *Realizat pentru anul 2025.*

În vederea asigurării implementării practice a Responsabilității Extinse a Producătorului (REP), Inspectoratul pentru Protecția Mediului integrează activ prevederile *Ghidului pentru gestionarea durabilă a articolelor care conțin bromo difenil-eteri* în activitatea sa de control.

Astfel, în cadrul controalelor planificate/inopinate inspectorii de mediu prescriu recomandări specifice operatorilor economici, consemnând în procesele-verbale de control măsuri privind:

- Manipularea și tratarea sigură a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, a vehiculelor scoase din uz și a materialelor de construcții (polistiren) care pot conține PBDE;
- Respectarea ierarhiei deșeurilor, prin prioritizarea colectării separate și a eliminării controlate a deșeurilor periculoase;
- Conformarea cu principiul REP, ghidând agenții economici spre un management ecologic care să prevină poluarea cu poluanți organici persistenți.

De asemenea, acțiuni de conștientizare în sensul REP sunt desfășurate în permanență atât de Ministerul Mediului, cât și de Agenția de Mediu, prin comunicate de presă sau/și plasarea informației ce vizează acest subiect pe pagina oficială web a instituției.

9. Organizarea, până în anul 2030, a activităților de sensibilizare și de educare (articolul 10)

9.2 Derularea campaniilor de reducere/eliminare a practicii arderii în aer liber a deșeurilor – *Realizat pentru anul 2025.*

Pe parcursul anului 2025 Inspectoratul pentru Protecția Mediului a emis dispoziții prin care au fost organizate acțiuni de prevenire a arderii deșeurilor de diferite proveniență, în aer liber (Dispoziția nr. 03-d din 04.03.2025 „Cu privire la prevenirea și contracararea arderii resturilor vegetale și a deșeurilor”). Totodată au fost emise către autoritățile publice locale, note informative, privind gestionarea corectă a deșeurilor, inclusiv interzicerea arderii în aer liber a deșeurilor de orice proveniență.

Pe parcursul campaniilor inspectorii de mediu au desfășurat acțiuni de educație ecologică, a populației prin intermediul seminarelor și adunărilor colective, întrunirilor cu factorii de decizie, în scopul conștientizării pericolului arderii deșeurilor în aer liber.

De asemenea, în timpul controalelor planificate și inopinate efectuate, orelor ecologice desfășurate în instituții de învățământ și organizații, persoanele juridice și persoanele fizice au fost informate despre pericolul și riscul arderii deșeurilor de orice proveniență, în aer liber, asupra sănătății și mediului.

Prin intermediul materialelor și mesajelor informative, A.P. „Moldcontrol” a contribuit la educarea și conștientizarea copiilor, elevilor, producătorilor și a publicului larg cu privire la riscurile arderii necontrolate și ale eliminării necorespunzătoare a deșeurilor care pot conține substanțe chimice periculoase sau poluanți organici persistenți (POPs).

Pentru atingerea obiectivelor stabilite, în anul 2025 Asociația a implementat următoarele acțiuni:

- campania națională „EcoStart – Debarasăm cu gândul la viitor” (octombrie 2025), cu participarea a 30 de instituții de învățământ și comunități locale;
- campania de conștientizare privind debarasarea corectă a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (decembrie 2025), adresată populației generale;
- proiectul educațional „Școala Azaleya” și „Grădinița Azaleya”, desfășurat în tabere, centre educaționale, licee și instituții de educație timpurie, cu implicarea a 26 de instituții și a 5.570 de copii și cadre didactice;
- elaborarea și diseminarea de materiale informative și educaționale prin canalele
- online și rețelele sociale;
- realizarea și distribuirea a 32 de materiale video educaționale dedicate copiilor, axate pe protecția mediului, sortarea și reciclarea deșeurilor.

Activitățile au inclus sesiuni de informare privind impactul deșeurilor asupra mediului și sănătății, substanțele periculoase conținute de acestea, precum și activități practice de sortare și colectare separată, adaptate vârstei participanților. Aceste acțiuni au contribuit la creșterea nivelului de conștientizare și la formarea unor comportamente responsabile față de mediu.

9.3 Asigurarea accesului publicului la informații actualizate despre poluanți organici persistenți în Moldova, inclusiv la registrele de stat și la sistemele informaționale – Realizat pentru anul 2025.

În scopul asigurării transparenței decizionale și accesului publicului la informații, Ministerul Mediului plasează pe pagina web oficială a instituției www.mediu.gov.md proiectele de acte normative în curs de elaborare la toate etapele de promovare, conform procedurii stabilite de cadrul legal.

De asemenea, pe pagina web oficială a Agenției de Mediu www.am.gov.md – autoritatea care implementează politicile în domeniul protecției mediului - sunt reflectate informații referitoare la

Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți (RETP) și Registrul Managementul Deșeurilor (SIA MD).

Totodată conform informațiilor prezentate de A.P. „Moldcontrol”, performanța în mediul online pe parcursul anului 2025 a înregistrat următoarele rezultate:

- pagina de Facebook a Moldcontrol a înregistrat 421.000 de vizualizări și o creștere cu 380 de urmăritori, ajungând la 1.163 de urmăritori;
- contul de TikTok, lansat în iunie 2025, a acumulat 359 de urmăritori și 3.321 de aprecieri;
- contul de Instagram a ajuns la 216 urmăritori;
- canalul de YouTube, lansat în iunie 2025, a publicat 57 de videoclipuri, generând 369 de vizionări.

Conform Raportului de monitorizare a planului de acțiuni al Agenției de Mediu pe parcursul anului 2025, de către Agnețe au fost organizate 4 acțiuni de educație și conștientizare ecologică a populației: Ziua mondială a curățeniei și Campania Națională de împădurire, acțiuni de înverzire a plaiului, inclusiv activități ecologice în urma implementării REP.

10. Asigurarea, până în anul 2030, a raportării și evaluării eficacității implementării Convenției de la Stockholm

10.1. Crearea mecanismului de asigurare a raportării la Convenția de la Stockholm - Realizat pentru anul 2025.

În conformitate cu art. 7 a Convenției, Republica Moldova raportează despre implementarea la nivel național a activităților realizate o dată în 4 ani. Respectiv, prezentarea raportului urmează a fi realizată în anul 2026. Pe parcursul anului 2025 a fost colectată informația necesară pentru elaborarea raportului, care urmează a fi perfectat în anul 2026.

10.2. Realizarea studiului de evaluare a eficacității implementării Convenției de la Stockholm – Neinițiat.

10.3. Includerea și participarea la lucrările organismelor subsidiare ale Convenției de la Stockholm, precum și ale convențiilor aferente, în scopul promovării schimbului informațional și cunoștințelor în domeniul aplicării prevederilor Convenției de la Stockholm – Realizat.

Republica Moldova a ratificat Convenția Stockholm privind Poluanții Organici Persistenti (POP) prin Legea nr. 40/2004.

În cadrul angajamentelor asumate odată cu ratificarea Convenției, Republica Moldova raportează Secretariatului Convenției despre măsurile întreprinse pentru punerea în aplicare și eficientizarea implementării tratatului, în conformitate cu Planul Național de Implementare a Convenției de la Stockholm, o dată la 4 ani.

Totodată, menționăm că punctul focal oficial al Convenției este inclus în corespondența Secretariatului și are acces pentru participare la webinarele sau unele grupuri de lucru/conferințe regionale/conferințe ale părților ale Convenției, în scopul promovării schimbului informațional și cunoștințelor în domeniul aplicării prevederilor tratatului.

În acest sens au fost examinate diverse solicitări ale Secretariatului Convenției și, respectiv prezentate în adresa acestuia comentarii/informații/proponeri cu privire la actele examinate. Totodată, s-a participat la ședința Comitetului de Conformitate la Convenția Stockholm (format online), la

Conferința Părților BRS și la 6 ședințe ale Secretariatului BRS privind implementarea Convenției de la Stockholm.

11. Promovarea, până în anul 2030, a activităților de cercetare dezvoltare și îmbunătățire a monitoring-ului poluanților organici persistenți în diverse medii

*11.3 Dotarea laboratorului de referință de mediu al Agenției de Mediu cu instrumente de detectare rapidă . **Neinițiat***

Agenția de Mediu nu a prezentat informația pentru 2025, privind dotarea laboratorului.

*11.4. Dezvoltarea de programe pentru detectarea poluanților organici persistenți în corpul uman.- **Realizat.***

Pe parcursul anului 2025, ca urmare a revizuirii și implementării Regulamentului Sanitar Internațional (RSI 2005) în Republica Moldova, a fost lansat oficial Centrul de Informare Toxicologică (CIT). Această inițiativă marchează trecerea către o viziune integrată asupra urgențelor de sănătate publică, extinzând spectrul monitorizării de la riscurile biologice către cele chimice și toxicologice. Centrul este conceput să funcționeze ca un mecanism operativ de gardă și supraveghere a incidentelor chimice la nivel național. Printre atribuțiile sale principale se numără colectarea și analiza datelor privind intoxicațiile acute și cronice, oferind totodată suportul metodologic necesar instituțiilor medicale pentru gestionarea acestor cazuri.

Astfel, prin corelarea standardelor internaționale ale RSI cu activitatea tehnică a Centrului de Informare Toxicologică, Republica Moldova își consolidează capacitatea de a preveni și gestiona impactul substanțelor chimice asupra corpului uman, transformând monitorizarea pasivă într-un sistem activ de protecție a sănătății.

*11.5 Efectuarea de cercetări privind contaminarea solului și a apelor subterane cu poluanți organici persistenți, în special în locurile în care au fost îngropate pesticide învechite și interzise, în gropi de gunoi și în alte „puncte fierbinți” - **Neinițiat.***

În perioada 2025 nu au fost raportate cercetări pentru depistarea poluanților organici persistenți în punctele de risc.

Astfel, gradul de realizare a Planului Național de Implementare a Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți în anul 2025, inclusiv cu caracter anual/continuu, este următorul;

Realizate: 9 acțiuni (18 %);

Realizate pentru anul 2025: 12 acțiuni (25 %);

Parțial realizate: 4 acțiuni (8 %);

Nerealizat în termen: 2 acțiuni (4 %);

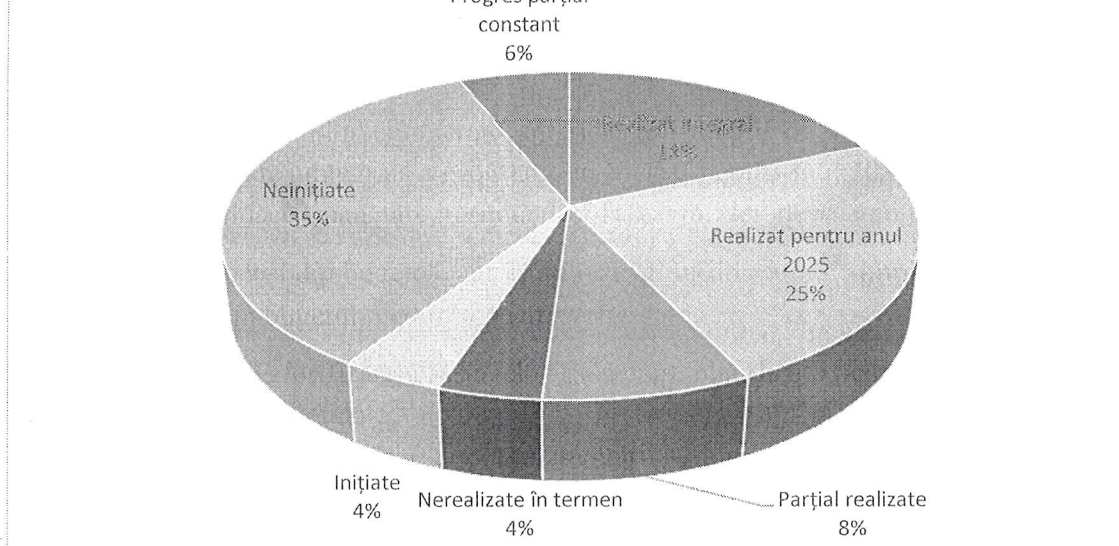
Inițiate – 2 acțiuni (4 %);

Neinițiate – 17 (35 %).

Acțiuni cu caracter anual/permanent, parțial realizate în 2025 și fără progres în 2025, păstrând progresele din 2024 – 3 (6 %).

Gradul de realizare a PNIO în anul 2025, cu toate cele 49 de acțiuni planificate, este prezentate în Diagrama nr. 2.

Gradul de realizare a acțiunilor din Planul Național de Implementare a Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (POP) în anul 2025

2.3 Situația valorificării resurselor financiare

Pentru realizarea acțiunilor enumerate anterior, din totalul de 7610, 0 mii lei, estimați ca necesari pentru implementarea integrală a Programului MDSC pentru anul 2025, au fost valorificați, în perioada de referință, mijloace financiare în sumă de 7410, 0 mii lei, după cum urmează:

- 3410,0 mii lei- alocați din bugetele autorităților/instituțiilor publice implicate; .
- 4200,0 mii lei - din bugetul mediului de afaceri;

Prin urmare, gradul de valorificare a resurselor financiare planificate pentru anul 2025 se situează la nivelul de 97% din totalul estimat.

Referitor la resursele financiare necesare implementării acțiunilor prevăzute în Planul Operațional (Anexa nr.2 la Programul MDSC), document ce stabilește prioritățile și necesitățile aferente punerii în aplicare a prevederilor Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți pentru perioada 2023-2030, se constată următoarea situație:

din totalul estimat de 2950,0 mii lei pentru perioada de implementare a Planului, în anul 2025 au fost valorificai:

- 2000, 0 mii lei - alocați din bugetele autorităților/instituțiilor publice implicate;
- 950,0 mii lei - din surse externe.

3. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Analiza gradului de implementare a acțiunilor din Planul de acțiuni aferent Programului de management durabil al substanțelor chimice și din Planul Național de Implementare a Convenției de la Stockholm evidențiază progrese în anul 2025 comparativ cu anul 2024, reflectate prin creșterea ponderii acțiunilor realizate integral și parțial, precum și prin reducerea acțiunilor neinițiate. Totodată, se menține o pondere a acțiunilor nerealizate în termen, ceea ce indică necesitatea consolidării eforturilor pentru respectarea termenelor stabilite.

Realizarea acțiunilor planificate demonstrează o maturizare a capacității interinstituționale de gestionare a riscurilor substanțelor periculoase prin, evaluarea, monitorizarea și evidența stocurilor cu conținut de poluanți organici persistenti, inclusiv a echipamentelor cu conținut de BPC. O realizare de referință a acestei perioade, este lansarea Centrului de Informare Toxicologică (CIT), creat ca urmare a implementării Regulamentului Sanitar Internațional (RSI 2005), prin extinderea obiectivului „Evenimente Chimice”. Totodată, a fost desfășurat Programul complex de instruire pentru Inspectorii de Mediu, Agenției de Mediu, agenții economici, Serviciului Vamal susținut prin asistența experților suedezi din cadrul Agenției KEMI, în contextul Proiectului Twinning, prin tematica armonizării practicilor naționale cu standardele europene, în special privind sistemul de Clasificare, Etichetare și Ambalare (CLP) și restricționare utilizării substanțelor periculoase în echipamentele electrice și electronice, inclusiv exerciții practice de verificare a Fișei cu date de securitate pentru substanțele chimice.

Pentru perioada următoare, progresul înregistrat impune menținerea efortului instituțional pentru finalizarea acțiunilor restante și a celor cu caracter permanent. Este esențială consolidarea capacităților tehnice și a cooperării interinstituționale pentru a asigura atingerea integrală a obiectivelor stabilite pentru anul 2030.

În concluzie celor expuse supra, reiteram că, prin intermediul instituțiilor subordonate și cu suportul autorităților implicate, Ministerul Mediului întreprinde toate măsurile necesare în vederea realizării obiectivelor stabilite în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului MDSC, inclusiv și cele din Partea Operațională pentru implementarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenti, fapt ce asigură protecția și realizarea drepturilor omului la un mediu sănătos și durabil, respectând principiul „de a nu lăsa pe nimeni în urmă”, or realizarea activităților setate în Plan țintesc spre reducerea progresivă a poluării cu substanțe chimice a componentelor de mediu, diminuarea presiunilor generate de gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor de substanțe chimice, minimizarea impactului advers al substanțelor chimice asupra sănătății umane și mediului, îmbunătățirea managementului riscului accidentelor asociate cu substanțe chimice, precum și asigurarea bunei guvernări în domeniul managementului integrat al substanțelor chimice pe întreg ciclul lor de viață.

Raport privind implementarea Planului de acțiuni aferent Programului de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023–2030

Nr. crt.	Obiective generale/obiective specifice/acțiuni	Indicatori de monitorizare	Costuri estimate, mii lei	Sursa de finanțare	Termene de realizare	Instituții responsabile/Parteneri	Gradul de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectivul general: Atenuarea riscurilor, reducerea și eliminarea, până în anul 2030, a impactului substanțelor și produselor chimice asupra mediului și sănătății populației prin dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare durabilă a substanțelor chimice							
Obiectivul specific 1: Elaborarea, până în anul 2030, a cadrului normativ necesar asigurării unui mecanism instituțional consolidat de gestionare a substanțelor chimice la nivel național							
1.	1.1 Aprobarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice)	Hotărâre de Guvern aprobată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2024 Trimestrul II	Ministerul Mediului	Realizat Aprobat prin Hotărârea de Guvern Legea 197/2024 pentru modificarea unor acte normative .
	1.2 Elaborarea și aprobarea hotărârii Guvernului privind reformarea Agenției de Mediu, care va prelua competențele în gestionarea integrată a substanțelor chimice	Hotărâre de Guvern aprobată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2024 Trimestrul III	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Parțial realizat Proiectul hotărârii Guvernului privind reformarea Agenției de Mediu este în proces de expertizare de către Ministerul Justiției (NU-137/MM/2024).

1	2	3	4	5	6	7	8
1.3	Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind funcționarea consiliului interministerial instituit pentru autorizarea substanțelor și produselor chimice	Hotărâre de Guvern aprobată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2025 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Inspectoratul General pentru Situații de Urgență Serviciul Vamal Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Instituțiile de cercetare Asociațiile de profil	Nerealizat Elaborarea Regulamentului consiliului interministerial pentru produse chimice urmează după finalizarea reformei Agenției de Mediu, pentru a asigura corelarea corectă a noilor atribuții instituționale.
1.4	Înființarea Sistemului național de suport al agenților economici în domeniul produselor chimice (Helpdesk)	Sistem național de suport în domeniul substanțelor chimice înființat Contur funcțional în SIA REPC	200	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate (2024-2026 CBTM, subprogram 7002) Mediu de afaceri	2026 Trimestrul III	Ministerul Mediului Autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice Agenția de Guvernare Electronică	Neinițiat
Obiectivul specific 2: Reglementarea și controlul plasării pe piață, până în anul 2030, a substanțelor care pot prezenta pericole pentru integritatea mediului, sănătatea populației și animalelor, prin prisma transparenței legislației UE							

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	2.1 Elaborarea și aprobarea cerințelor privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice, prin prisma transpunerii Regulamentului (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor	Cerințe aprobate prin hotărâre de Guvern	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2025 Trimestrul III	Ministerul Mediului Autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice Ministerul Sănătății	Parțial realizat A fost elaborată PHG pentru aprobarea Regulamentului privind CLP, însă dată fiind complexitatea actului normativ, aprobarea acestuia a fost transferată pentru anul 2026.
	2.2 Elaborarea și aprobarea Instrucțiunii privind completarea Fișei cu date de securitate (FDS), prin prisma armonizării parțiale a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice	Instrucțiune aprobată prin hotărâre de Guvern	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2024 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice Ministerul Sănătății	Realizat Aprobat prin <i>Ordinul Ministrului Mediului nr. 189 din 24.11.2024</i>
	2.3 Elaborarea și aprobarea reglementărilor privind autorizarea plasării pe piață a produselor chimice, inclusiv autorizarea simplificată, precum și restricțiile și interdicțiile la producerea, plasarea pe piață, utilizarea și exportul produselor chimice cu includerea listei produselor chimice interzise și restricționate și celor cu risc major pentru sănătatea umană și pentru mediu, prin prisma transpunerii Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice	2 hotărâri de Guvern aprobate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2025 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice Ministerul Sănătății Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Parțial realizat Transferat pentru anul 2026 (2 acțiuni: Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Listei substanțelor și amestecurilor chimice interzise și restricționate și Proiect de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Listei cu risc major pentru sănătatea umană și pentru mediu)

1	2	3	4	5	6	7	8
	2.5 Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind detergenții prin prisma transunerii Regulamentului CE nr. 648/2004 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind detergenții	Hotărâre de Guvern aprobată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2025 Trimestrul III	Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Nerealizat Procesul de elaborare a Regulamentului privind detergenții nu a fost inițiat. La recomandarea Comisiei UE, acesta a fost transferat pentru anul 2026 în vederea alinierii directe la versiunea actualizată a Regulamentului european, aflată în curs de publicare.
	2.6 Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind stabilirea metodelor de testare a substanțelor chimice (bune practici de laborator) prin prisma transunerii Directivei 2004/10 CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind aplicarea principiilor bunei practici de laborator și verificarea aplicării acestora la testele efectuate asupra substanțelor chimice	Hotărâre de Guvern aprobată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2026 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Neinițiat Planificat pentru anul 2027
Obiectivul specific 3: Asigurarea, până în anul 2030, a unui management durabil al substanțelor chimice în produse și articole pe tot parcursul ciclului de viață, de la import sau producere până la depozitarea, transportarea, utilizarea și eliminarea sau valorificarea substanței							
3.	3.1 Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind inspecția și verificarea bunelor practici de laborator prin prisma transunerii Directivei 2004/10 CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind aplicarea principiilor bunei practici de laborator și verificarea aplicării acestora la testele efectuate asupra substanțelor chimice	Hotărâre de Guvern aprobată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2026 Trimestru III	Ministerul Mediului Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Neinițiat Planificat pentru anul 2027

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>3.2 Evaluarea stocurilor de substanțe chimice, precum și a terenurilor contaminate cu substanțe chimice (inclusiv poluanți organici persistenti) și, acolo unde este posibil, remedierea lor într-un mod ecologic</p>	<p>Numărul (%) terenurilor evaluate din 100% terenuri contaminate Numărul (%) terenurilor remediate Tip de substanță chimică supusă remedierii</p>	<p>200</p>	<p>Bugetul autorităților/instituțiilor implicate (2024-2026 CBTM, subprogram 7002)</p>	<p>2025-2026</p>	<p>Ministerul Mediului Inspectoratul pentru Protecția Mediului Agenția Națională pentru Sănătate Publică Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Inspectoratul General pentru Situații de Urgență Ministerul Apărării</p>	<p>Neinițiat Necesită resurse financiare, inclusiv suportul partenerilor externi</p>
	<p>3.3 Elaborarea și aprobarea Ghidului cu privire la efectuarea procedurilor privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase</p>	<p>Ghid aprobat prin ordinul ministrului</p>	<p>În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat</p>	<p>Bugetul autorităților/instituțiilor implicate</p>	<p>2024 Trimestrul I</p>	<p>Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Agenția de Mediu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică Inspectoratul General pentru Situații de Urgență</p>	<p>Realizat Aprobat prin <i>Ordinul Ministrului Mediului nr. 54/2025</i>.</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
3.4	Elaborarea și aprobarea mecanismului de stabilire a criteriilor de control și expertiză a substanțelor și produselor chimice, inclusiv pesticide, vehicule scoase din uz, echipamente electrice și electronice, și alte echipamente și produse care pot conține substanțe chimice periculoase, aplicate în cazul importului și al exportului	Mecanism aprobat prin ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor	100	Parteneri externi de dezvoltare	2026 Trimestru IV	Ministerul Mediului Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ministerul Sănătății	Neinițiat
3.5	Conformarea instalațiilor existente la noile prevederi normative privind controlul și prevenirea poluării, inclusiv emisii industriale (în contextul asigurării limitelor de emisii, a introducerii celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și celor mai bune practici de mediu (BEP)	Numărul (%) de instalații, din % celor existente, conforme cu practicile de BAT și BEP	3000	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate Mediul de afaceri	2025-2030	Agenții economici Operator ai instalațiilor Inspectoratul pentru Protecția Mediului	<i>Parțial realizat</i> Pe parcursul anului 2025, prin ordinul Ministerului Mediului au fost aprobate 12 Ghiduri privind Cele Mai Bune Tehnici Disponibile (BAT) pentru sectoarele industriale cheie. Acest cadru normativ stabilește cerințe obligatorii de mediu prin începutul procesului de modernizare tehnologică, urmând ca agenții economici vizați să inițieze planurile de conformare a instalațiilor existente la noile standarde de emisii și eficiență de mediu.
Obiectivul specific 4: Asigurarea, până în anul 2030, a schimbului de cunoștințe și de practici privind managementul durabil al substanțelor chimice, prin sporirea acceptării reciproce a abordărilor în evaluarea pericolelor chimice și asigurarea funcționării unui sistem informațional integrat privind substanțele chimice							
4.	4.1 Îndeplinirea obligațiilor Republicii Moldova în temeiul acordurilor multilaterale de mediu din domeniul substanțelor chimice și a deșeurilor acestora, precum și asigurarea raportării naționale conform cerințelor convențiilor	Număr de rapoarte naționale privind implementarea acordurilor multilaterale de mediu elaborate și depuse la secretariatele Convențiilor: Basel, Stockholm, Minamata și Rotterdam	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate Parteneri externi de dezvoltare	Annual	Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Agenția de mediu Asociațiile de profil Partenerii de dezvoltare	Realizat <i>pentru anul 2025</i> 1-Raport Convenția Basel transmis secretariatului. 1-Raport Convenția Minamata Notă: Raportul pe Convenția Stockholm se prezintă o dată la 4 ani (urmează a fi prezentat în anul 2026). Convenția Rotterdam nu prevede prezentarea rapoartelor anuale.

1	2	3	4	5	6	7	8
	4.2 Dezvoltarea mecanismelor privind ținerea și funcționarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul Produselor Chimice plasate pe piața Republicii Moldova” (SIA REPC)	Mecanisme dezvoltate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2025 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice Agenția de Guvernare Electronică	Parțial realizat Este inițiat proiectul de Hotărâre pentru noul Regulament al Registrului produselor chimice care modernizează funcționarea SIA REPC prin integrarea cu platforma MConnect și adaptarea la noile standarde de raportare.
	4.3 Crearea sistemului informațional pentru realizarea schimbului de informații interinstituționale privind accidente care implică substanțele chimice, inclusiv pe plan transfrontalier	Număr de instrumente/aplicații pentru evidență și raportarea accidentelor Acces la baze de date similare internaționale	100 150	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate (2024-2026 CBTM, subprogram 7002) Parteneri externi de dezvoltare	2024 Trimestrul III	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică Inspectoratul General pentru Situații de Urgență Ministerul Mediului Agenția de Guvernare Electronică	Parțial realizat (acțiune din 2024) INST a definitivat cadrul normativ pentru Registrul obiectivelor industriale periculoase (SI RSOIITPP), care, odată lansat cu sprijinul AGE, va automatiza raportarea incidentelor și schimbul de informații privind accidente chimice, inclusiv la nivel transfrontalier.
	4.4 Realizarea schimbului de experiență privind controlul și monitorizarea traficului rutier de mărfuri periculoase	Număr de baze de date/aplicații pentru controlul și monitorizarea traficului rutier de mărfuri periculoase. Indicatorii de performanță ai SIA „e-Autorizație transport” www.eat.anta.gov.md	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agenția Națională Transport Auto Ministerul Afacerilor Interne	Realizat Sistem digitalizat dezvoltat, coordonat prin SIA e-Autorizație Transport Service link https://eat.anta.gov.md/?s=ACT#

Obiectivul specific 5: Dezvoltarea, până în anul 2030, a capacităților de cercetare, de evidență și de monitoring în domeniul managementului substanțelor chimice

1	2	3	4	5	6	7	8
5.	5.1 Elaborarea și aprobarea Programului de monitorizare și de cercetare privind impactul substanțelor chimice asupra sănătății publice și mediului, precum și punerea în aplicare a acestuia (Promovarea inovării în domeniul chimiei ecologice/ecotoxicologiei)	Program aprobat	25	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate (2024-2026 CBTM, subprogram 7002)	2026 Trimestrul II	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății	Neinițiat
	5.2 Creșterea potențialului laboratorului de referință de mediu, inclusiv prin înzestrarea și echiparea acestuia și instruirea personalului de laborator în scopul testării substanțelor chimice periculoase	Număr de echipamente noi achiziționate Număr de persoane instruite	500 1500	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate (2024-2026 CBTM, subprogram 7002) Parteneri externi de dezvoltare	2024 Trimestrul III	Agencia de Mediu	Nerealizat Cauza: Lipsa resurselor financiare
	5.3 Dezvoltarea programelor de formare continuă și de testare a consultanților chimiști implicați în plasarea pe piață a produselor chimice, în scopul asigurării unui nivel înalt de protecție a sănătății umane și a mediului	Număr de programe de formare dezvoltate pentru obținerea certificatului de calificare a consultantului chimist	100 400	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate (2024-2026 CBTM, subprogram 7002) Parteneri externi de dezvoltare	2026 Trimestrul I	Ministerul Educației și Cercetării Autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice Ministerul Sănătății Operatorii economici	Neinițiat
Obiectivul specific 6: Reducerea, până în anul 2030, a riscurilor și a expunerii populației la impactul advers al substanțelor chimice prin informarea și sensibilizarea publicului larg și a celui profesionist							
6.	6.1 Promovarea campaniilor tematice de informare a populației privind managementul durabil al substanțelor chimice, inclusiv și utilizatorilor finali despre compoziția produselor chimice	Număr de campanii de informare desfășurate	210	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate Parteneri externi de dezvoltare	Annual/permanent	Ministerul Mediului Agencia de Mediu Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ministerul Sănătății Asociațiile de profil	Realizat pentru anul 2025 5 campanii tematice de informare privind managementul durabil al substanțelor chimice.

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>6.2 Derularea campaniilor de conștientizare, de către sistemele de Responsabilitate Extinsă a Producătorului (REP), privind gestionarea ecologică rațională a produselor care conțin substanțe chimice, inclusiv Poluanți Organici Persistenți (pentru vehicule scoase din uz, deșeuri de echipamente electrice și electronice, deșeuri de baterii și acumulatori materiale de construcții etc.)</p>	<p>Numărul campaniilor de conștientizare desfășurate de către sistemele REP</p>	<p>4200</p>	<p>Mediul de afaceri</p>	<p>Anual</p>	<p>Asociații care implementează obligațiile privind Responsabilitatea Extinsă a Producătorului și Agenția de Mediu</p>	<p>Realizat pentru anul 2025</p> <p>30 campanii de conștientizare realizat în cadrul proiectelor A.P. „Moldcontrol” – proiectul educațional „Școala Azaleyă” și „Grădinița Azaleyă”, desfășurat cu implicarea a 26 de instituții și a 5.570 de copii și cadre didactice”.</p> <p>5 campanii de conștientizare cu tematica gestionării deșeurilor de baterii și acumulatori.</p>
	<p>6.3 Asigurarea accesului publicului la informații actualizate despre emisiile de substanțe chimice și deșeurile acestora, inclusiv POP în Moldova, la registrele de stat, la sistemele informaționale (REPC, RETP, SIAMD etc.)</p>	<p>Bază de date actualizată pentru accesul publicului</p>	<p>În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat</p>	<p>Bugetul autorităților/instituțiilor implicate</p>	<p>Anual</p>	<p>Agenția de Mediu Autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice Instituțiile de cercetare ONG-le de mediu</p>	<p>Parțial realizat pentru anul 2025</p> <p>Agencia de Mediu asigură transparența gestionării deșeurilor și a emisiilor prin platformele SIA MD și RETP, însă evidența substanțelor chimice prin SIA REPC rămâne întârziată de procesul de modificare a administrării sistemului și de finalizarea cadrului normativ.</p>
	<p>Total estimat</p>		<p>10685 mii lei</p>				

Raport privind implementarea priorităților și necesităților pentru implementarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (POP) în perioada 2023–2030

	Indicatori de monitorizare	Costuri estimate, mii lei	Sursa	Termene de realizare	Responsabili de executare/Parteneri	Gradul de realizare
1.	Îmbunătățirea, până în anul 2030, a cadrului legal și a capacităților instituționale în domeniul gestionării poluanților organici persistenți					
1.1	Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind poluanții organici persistenți, prin prisma transunerii Regulamentului EU nr. 2019/1021 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2024 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Agenția de Mediu	Realizat Regulamentul privind poluanții organici persistenți a fost aprobat prin Hotărâre de Guvern nr. 744/2024.
1.2	Modificarea Regulamentului cadru și revizuirea termenilor de eliminare treptată a echipamentelor cu conținut de BPC conform Hotărârii Guvernului nr. 81/2009, prin prisma transunerii Directivei 96/59 CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 1996 privind eliminarea bifenililor policlorurați și a terfenililor policlorurați (PCB/PCT)	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2025 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Realizat Revizuirea termenilor de eliminare a echipamentelor cu BPC a fost realizată prin aprobarea HG nr. 744/2024 privind poluanții organici persistenți. Regulamentul stabilește termene exacte de scoatere din uz.
1.3	Elaborarea unui plan național de eliminare a BPC-urilor/PCN-urilor, definirea responsabilității pentru instituții și companii pentru gestionarea și eliminarea deșeurilor care conțin BPC/PCN	600	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)	2025 Trimestrul IV	Ministerul Mediului Ministerul Energiei Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat Plan elaborat. Planul a fost implementat în colaborare cu partenerii internaționali (RECETOX, Secretariatul BRS) și cu sprijinul niunii Europene, care vizează consolidarea capacităților naționale de gestionare ecologică a BPC-urilor/PCN-urilor.

2. Gestionarea ecologică rațională, până în anul 2030, a stocurilor și deșeurilor de pesticide cu conținut de poluanți organici persistenți						
	Inventar actualizat	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	O dată la 4 ani	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare pentru Siguranța Alimentelor Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat
2.1	Actualizarea inventarului stocurilor și deșeurilor de pesticide învechite, cu conținut de poluanți organici persistenți	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologare a Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților	Realizat Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a aprobat Ordinul nr. 180/2025 cu privire la aprobarea listei substanțelor active.
2.2	Întocmirea listei alternativei la pesticide cu conținut de poluanți organici persistenți	Listă elaborată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	2024	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologare a Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților	Parțial realizat 2 locații potențial identificate . Notă: O Decizie privind depozitarea temporară pesticidelor nu a putut fi luată din motiv ca instituțiile care gestionează aceste locații se află în procedura de insolvabilitate.
2.3	Identificarea unor depozite centralizate pentru stocarea temporară a deșeurilor de pesticide cu conținut de poluanți organici persistenți și securizarea acestora	Număr de depozite identificate Cantitatea de pesticide depozitate temporar	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Permanent	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Inspectoratul pentru protecția mediului	Parțial realizat Se mențin informațiile aferente anului 2024, în contextul în care raportul pentru anul 2025 nu a fost încă elaborat.
2.4	Supravegherea sistemului de colectare și management al containerelor goale de la PUF, cu respectarea prevederilor principiului REP, în conformitate cu Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2020	Cantitatea de ambalaje colectate separat Cantitatea de ambalaje reciclate/recuperate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	2024-2025	Ministerul Mediei Biroul Politicii de Reintegrare Agenția de Mediu	Nerealizat în termen Nu a fost planificat pentru anul 2025. Proiectul a continuat activitățile inițiate în 2024.
2.5	Reambalarea, transportul și eliminarea pesticidelor vechi potențial conținut de poluanți organici persistenți, inclusiv în regiunea transnistreană	Cantitatea de pesticide vechi reambalate, transportate și eliminate	800			

2.6	Dezvoltarea măsurilor de reglementare pentru combaterea traficului ilegal de pesticide interzise și de pesticide contrafăcute	Numărul măsurilor de reglementare dezvoltate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2024 Trimestrul IV	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat Dezvoltate 3 măsuri de reglementare -mecanismul de autorizare, înregistrare și retragerea pesticidelor de pe piață; - cerințe privind depozitarea produselor fitosanitare; - stabilirea procedurii de control al producătorilor și distribuitorilor de produse, conform Legii 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare.
3.	Identificarea, etichetarea, îndepărtarea, depozitarea și eliminarea, până în anul 2030, a BPC și a echipamentelor care conțin BPC						
3.1	Asigurarea colectării datelor privind cantitățile de BPC (echipamente și ulei) utilizate în aplicațiile închise prin intermediul SIAMD – inventarul anual al BPC	Inventar anual elaborat	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Anual	Agencia de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat <i>pentru anul 2025</i> 1-inventar actualizat în cadrul proiectului "Inițiativa globală în vederea îndeplinirii obiectivelor de eliminare a BPC către anul 2025 și 2028 în cadrul Convenției de la Stockholm", implementat de Secretariatul Convențiilor de la Basel, Rotterdam și Stockholm, cu suportul Uniunii Europene.
3.2	Păstrarea evidenței și transmiterea rapoartelor anuale privind echipamentele care conțin BPC și uleiuri (inclusiv informații despre BPC eliminate și BPC/echipamentele rămase)	Număr de rapoarte transmise în SIAMD	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Deținătorii de echipamente care conțin BPC (sectorul public și privat) Ministerul Energiei	Parțial realizat <i>pentru anul 2025</i> Echipamentele cu conținut de BPC au fost înregistrate în raportul anual, accesând Sistemul Informațional Automatizat Managementul deșeurilor SA MD.

3.3	Verificarea statutului companiilor – deținători de ulei/echipament contaminat cu BPC și acțiunilor lor privind eliminarea treptată conform prevederilor art. 7 din Regulamentul privind bifenilii policlorurați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2009	Număr de companii verificate Număr de companii care au luat măsuri Cantitatea de ulei/echipament contaminat cu BPC eliminat	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Inspectoratul pentru protecția mediului Agenția de Mediu	Realizat pentru anul 2025 În cadrul activității proiectului <i>Inițiativa globală în vederea îndeplinirii obiectivelor de eliminare a BPC către anul 2025 și 2028 în cadrul Convenției de la Stockholm</i> , implementat de Secretariatul Convențiilor de la Basel, Rotterdam și Stockholm, cu suportul Uniunii Europene au fost verificate 7 companii și 20 consumatori individuali. Campanii care au luat măsuri 6 companii 20 consumatori individuali Cantitatea de ulei 80,7 kg - cantitatea de ulei contaminat 297,2 kg - echipament contaminat- (concentrația mai mare 50 ppm)
3.4	Remedierea terenurilor contaminate cu BPC la centrala electrice de 400KV a ÎS Moldelctrica din Vulcănești	Suprafața terenului decontaminat, ha	1000	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate ÎS Moldelctrica	2024-2026	Ministerul Energiei ÎS Moldelctrica	Neinițiat Cauza: I.S. „Moldelctrica”, în colaborare cu partenerii internaționali și finanțatorii externi este în căutarea de resurse financiare sub formă de granturi, pentru implementarea proiectului de remediere a terenurilor contaminate.
3.5	Inventarierea și reambalarea echipamentelor ce conțin bifenilii policlorurați, inclusiv în regiunea transnistreană	Raport de inventariere elaborat Cantitatea de echipamente reambalate	1000	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)	2024-2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Biroul Politici de Reintegrare	Parțial realizat 154 t. substanțe chimice periculoase reambalate 1 inventar actualizat

3.6	Transportul și eliminarea echipamentelor care conțin bifenili policlorurați, inclusiv în regiunea transnistreană	Cantitatea de echipamente transportate și eliminate	1000	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)	2024-2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Biroul Reintegrare	Parțial realizat 154 t. substanțe chimice periculoase transportate pentru eliminare în Germania, cu suportul misiunii OSCE din Moldova.
4.	Reglementarea, până în anul 2030, a plasării pe piață, importului, exportului, utilizării articolelor și deșeurilor cu conținut de hexaBDE, heptaBDE, tetraBDE și pentaBDE, HBB, HBBD și PFOA/PFOA						
4.1	Actualizarea inventarului articolelor care conțin PBDE (echipamente electrice și electronice, vehicule scoase din uz), inclusiv deșeurile acestora	Inventar actualizat	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	O dată la 4 ani	Agenția de Mediu	Neinițiat
4.2	Asigurarea raportării corecte în SIAMD a deșeurilor care conțin PBDE colectate și reciclate	Număr de rapoarte prezentate Cantitatea de deșeuri reciclate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Nerealizat <i>pentru anul 2025</i> Rapoarte prezentate/raportate Deșeuri reciclate. Fără progres în anul 2025, dar cu progrese înregistrate în anul 2024.
4.3	Elaborarea ghidurilor pentru gestionarea durabilă (colectare, depozitare, tratare conform ierarhiei deșeurilor) a articolelor care conțin difenil eteri bromurați înainte de reciclare și manipularea în siguranță a polimerilor tratați cu inhibitori de flacără cu conținut de poluanți organici persistenți în echipamente electrice și electronice, vehicule scoase din uz și plăcilor de polistiren folosite în construcții	Un ordin al ministrului aprobat	50000	Parteneri externi	Trimestrul IV, anul 2024	Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat Ghidul a fost aprobat prin <i>Ordinul Ministrului Mediului nr. 203 din 27.12.2024.</i>

4.4	Actualizarea inventarului produselor/articolelor care conțin PFOS/PFOA sau sărurile acestuia (inclusiv cantitatea totală) (materiale tratate la suprafață, dispozitive medicale, fluide hidraulice, insecticide etc.)	Inventar elaborat Cantitatea de stocuri identificate și eliminate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agencia de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Cauza: lipsa resurselor financiare și tehnice.
4.5	Implementarea măsurilor pentru identificare și eliminare a stocurilor care conțin PFOS/PFOA (de exemplu, spume pentru stingerea incendiului, covoare etc.)	Număr de măsuri implementate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	O dată la 4 ani	Agencia de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat <i>pentru anul 2025</i> Modificarea HG 744/2024 privind Regulamentul POPs. Informarea operatorilor economici privind implementarea a <i>Ghidului pentru gestionarea durabilă a articolelor care conțin bromo difenil-eteri.</i>
5.	Reducerea, până în anul 2030, a emisiilor din producția neintenționată (Articolul 5)						
5.1	Actualizarea inventarului poluanților organici persistenți emiși neintenționat (uPOP) (PCDD/PCDF, BPC, HBC)	Inventar actualizat	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	O dată la 4 ani	Agencia de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Pentru anul 2025 nu a fost planificat actualizarea inventarului.

5.2	Armonizarea și combinarea procesului de realizare a inventarului emisiilor uPOP cu alte inventare la nivel național (Inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, Inventarul emisiilor naționale și estimările emisiilor, în temeiul Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi) pentru a evita dublarea în procesul de colectare a datelor	Număr de inventare combinate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Cauza Lipsa resurselor umane și tehnice
5.3	Monitorizarea periodică a emisiilor neintenționate de poluanți organici persistenți	Număr de protocoale de monitorizare elaborate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agenția de Mediu Laboratoarele terțe Entitățile economice care emit uPOP	Realizat <i>pentru anul 2025</i> pentru parametrii hidrochimici au fost prelevate 25776 încercări
5.4	Promovarea controlului integrat prin implementarea legislației privind emisiile industriale și promovarea celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și celor mai bune practici de mediu (BEP) în sectoarele relevante (industria energetică, metalurgia, producția de ciment)	Număr de autorizații integrate eliberate Număr de entități cu BAT/BEP implementate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat <i>pentru anul 2025</i> În anul 2025 s-a pus baza normativă pentru digitalizarea serviciului public de autorizare prin HG nr. 779/2025, urmând ca după integrarea în SIA GEAP, procesul propriu-zis de emiterie a autorizațiilor integrate de mediu să fie lansat în anul 2026.
6.	Identificarea și gestionarea stocurilor, până în anul 2030, a deșeurilor și a articolelor în uz, inclusiv reducerea emisiilor și a măsurilor adecvate de manipulare și eliminare (Articolul 6)						
6.1	Inventarierea permanentă a stocurilor și a deșeurilor, precum și a terenurilor contaminate cu poluanți organici persistenți	Raport de inventariere elaborat	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	O dată la 4 ani	Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Acțiunea nu a fost planificată pentru anul 2025.

6.2	Colectarea, transportarea și depozitarea deșeurilor cu conținut de poluanți organici persistenți într-un mod ecologic în conformitate cu cerințele Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți și Convenția de la Basel privind controlul transporturilor transfrontaliere de deșeuri periculoase și al eliminării acestora	Cantitatea de deșeuri colectate, transportate și depozitate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	La necesitate	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat pentru anul 2025 În baza Notificărilor au fost colectate și transportate 9.180 tone a deșeurilor cu conținut de POPs.
6.3	Implementarea măsurilor pentru reducerea sau eliminarea emisilor din deșeuri care conțin produsele chimice listate de Convenția de la Stockholm într-un mod care să protejeze sănătatea omului și mediul	Număr de măsuri implementate Cantitatea de emisii reduce	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Parțial realizat 1-masăură
7.	Identificarea, până în anul 2030, a terenurilor contaminate și, acolo unde este posibil, remedierea într-un mod ecologic a acestora						
7.1	Inventarierea terenurilor contaminate/potențial contaminate cu poluanți organici persistenți, inclusiv a solurilor cu poluare istorică	Raport de inventariere elaborat Suprafața terenurilor inventariate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	O dată la 4 ani	Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Acțiunea nu a fost planificată pentru anul 2025.
7.2	Prioritizarea remedierii solurilor contaminate cu poluanți organici persistenți inventariate, pe baza evaluării riscului asupra sănătății umane și mediului	Raport de evaluare a riscurilor elaborat	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Institutul de Pedologie, Agrocimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Pe parcursul anului 2025 nu a fost întocmit nici un raport de evaluare a riscurilor. Cauza: lipsa solicitărilor de remediere a terenurilor contaminate.
7.3	Derularea activităților de remediere în cazul solurilor contaminate cu poluanți organici persistenți, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, în vederea reducerii riscului de poluare cu aceștia	Suprafața solului remediat Eficiența de remediere, %	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Pe parcursul anului 2025, nu a fost întocmit nici un raport de evaluare a riscurilor. Cauza: lipsa solicitărilor de remediere a terenurilor contaminate.

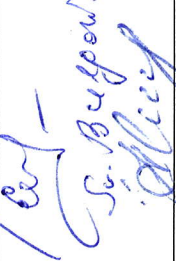
7.4	Dezvoltarea măsurilor specifice pentru a preveni contaminarea ulterioară a terenurilor cu poluanți organici persistenți (datorită scurgerilor, evaporării sau poluării mediului cauzate de dezastru naturale, cum ar fi inundațiile)	Număr de măsuri specifice dezvoltate	50	Parteneri externi de dezvoltare	2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Nerealizat în termen Sunt necesare resurse financiare și suportul partenerilor externi.
8.	Sporirea, până în anul 2030, a capacităților autorităților de reglementare și control, și agenților economici în gestionarea poluanților organici persistenți						
8.1	Consolidarea capacităților în evaluarea și gestionarea riscurilor chimice privind poluanții organici persistenți	Număr de instruiți desfășurate Număr de personal instruit	100	Parteneri externi de dezvoltare	Permanent	Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Agenția de Mediu	Realizat <i>pentru anul 2025</i> 4 - instruiți privind combaterea riscurilor asociate substanțelor chimice periculoase, cu participarea personalului din instituțiile publice.
8.2	Stabilirea mecanismului de coordonare a activităților asociate cu gestionarea substanțelor chimice între autoritățile de mediu și autoritățile vamale	Mecanism de coordonare stabilit (Memorandum de cooperare, ordin de cooperare)	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2024-2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Serviciul Vamal	Inițiat Mecanismul va fi stabilit după preluarea competențelor privind gestionarea substanțelor chimice de către Agenția de Mediu, urmare a reformei instituționale.
8.3	Stabilirea de penalități/amenzi pentru gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor cu conținut de poluanți organici persistenți	Hotărâre de Guvern pentru aprobarea modificărilor Codului Contravențional aprobată	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2024-2025	Ministerul Justiției Inspectoratul pentru protecția mediului	Parțial realizat Este în proces de modificare cadrul legal în partea ce ține de infrafracțiunile de mediu.

8.4	Fortificarea capacităților autorităților competente și a businessului în înregistrarea și raportarea substanțelor și produselor cu conținut de poluanți organici persistenți în SIA REPC	Număr de substanțe chimice și entități înregistrate Număr de rapoarte prezentate	100	Parteneri externi de dezvoltare	2024-2025	Agencia de Mediu Mediul de Afaceri	Inițiat Capacitățile vor fi fortificate după preluarea competențelor privind gestionarea substanțelor chimice de către Agenția de Mediu. Urmare a reformei instituționale Agenția de Mediu va deține SIA REPC, inclusiv sistemul național de suport al agenților economici Helpdesk, respectiv va putea oferi instruire pentru operatorii economici în ceea ce privește înregistrarea și raportarea substanțelor chimice plasate pe piața RM.
8.5	Dezvoltarea procedurilor de inspecție și întreținere a stocurilor și a deșeurilor care conțin poluanți organici persistenți	Număr de proceduri aprobate	20	Parteneri externi de dezvoltare	2024	Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat 6 proceduri aprobate
8.6	Echiparea și instruirea autorităților competente implicate (de exemplu, autoritățile vamale) în vederea interceptării și minimizării transferurilor de deșeuri care conțin bromodifenili eteri	Număr de instruirii desfășurate Număr de personal instruit Nivelul de calificare al personalului instruit	100	Parteneri externi de dezvoltare	2025-2026	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Serviciul Vamal Inspectoratul pentru protecția mediului	Neinițiat Este necesar suportul partenerilor externi, inclusiv resurse financiare.
8.7	Sporirea conștientizării părților implicate în implementarea principiului REP privind gestionarea poluanților organici persistenți PBDE pe tot parcursul ciclului de viață al produsului (inclusiv eliminarea) și identificarea măsurilor pentru gestionarea într-un mod ecologic rațional a materialelor care conțin bromodifenil-eteri	Număr de instruirii desfășurate Număr de personal instruit Număr de campanii de creștere a gradului de conștientizare realizate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Agencia de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului	Realizat pentru anul 2025 Număr de instruire - 2 Număr de campanii - 3
9.	Organizarea, până în anul 2030, a activităților de sensibilizare și de educare (articolul 10)						

9.1	Dezvoltarea și diseminarea pachetelor educaționale pentru anumite grupuri (autorități locale și centrale, elevi, studenți, grupuri vulnerabile etc.), inclusiv: - cu privire la efectele nocive ale PFOS, PBDE și alți poluanți organici persistenți noi - cu privire la efectele arderii necontrolate a deșeurilor cu conținut de poluanți organici persistenți, inclusiv inhibitori de flacără și alte substanțe periculoase în echipamente electrice și electronice, vehicule, plăci de polistiren	Număr de antrenamente desfășurate Număr de personal instruit Număr de campanii de creștere a gradului de conștientizare realizate	150	Parteneri externi de dezvoltare	2023-2024	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului Ministerul Sănătății Societatea civilă Mediul de afaceri	Realizat A fost desfășurată o campanie de creștere a gradului de conștientizare în instituțiile de învățământ primar și gimnazial, în cadrul căreia au fost informate aproximativ 5055 de persoane. Activitățile desfășurate au inclus 1.401 prelegeri, 6 seminare cu participarea a 120 de persoane axate pe importanța cunoașterii și prevenirii riscurilor asociate substanțelor chimice potențial periculoase.
9.2	Derularea campaniilor de reducere/eliminarea a practicii arderii în aer liber a deșeurilor	Număr de campanii de creștere a gradului de conștientizare realizate Număr de cazuri de ardere în aer liber a deșeurilor reduse/eliminate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului Societatea civilă Mediul de afaceri	Realizat <i>pentru anul 2025</i> 1 campanie de salubritate și amenajare a localităților. 15 cazuri de ardere în aer liber a deșeurilor vegetale constatate.
9.3	Asigurarea accesului publicului la informații actualizate despre poluanți organici persistenți în Moldova, inclusiv la registrele de stat și la sistemele informaționale	Număr de vizite pe site-uri web, acoperire media și social media, numărul de urmăritori pe rețelele sociale, evenimente, descărcări video	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Inspectoratul pentru protecția mediului Societatea civilă Mediul de afaceri	Realizat <i>pentru anul 2025</i> 508.478 de vizite pe site-uri web 60.315,983 urmăritori/descărcări video
10.	Asigurarea, până în anul 2030, a raportării și evaluării eficacității implementării Convenției de la Stockholm (Articolul 15 și 16)						

10.1	Crearea mecanismului de asigurare a raportării la Convenția de la Stockholm	Număr de rapoarte la Convenție elaborate/prezentate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Realizat pentru anul 2025 Raportul pe Convenția Stockholm se prezintă o dată la 4 ani (urmează a fi prezentat în anul 2026). Pe parcursul anului 2025 a fost colectată informația necesară pentru elaborarea raportului, care urmează a fi perfectat în anul 2026.
10.2	Realizarea studiului de evaluare a eficacității implementării Convenției de la Stockholm	Număr de rapoarte ale studiului de evaluare elaborate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	La necesitate	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Neinițiat Acțiunea nu a fost planificată pentru 2025.
10.3	Includerea și participarea la lucrările organismelor subsidiare ale Convenției de la Stockholm, precum și ale convențiilor aferente, în scopul promovării schimbului informațional și cunoștințelor în domeniul aplicării prevederilor Convenției de la Stockholm	Număr de participări	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Realizat pentru anul 2025 1 participare la COP 6 participări online
11.	Promovarea, până în anul 2030, a activităților de cercetare dezvoltare și îmbunătățirea monitoringului poluanților organici persistenți în diverse medii						
11.1	Introducerea unui monitoring a poluanților organici persistenți, inclusiv monitorizarea componentelor de mediu (apă, aer, sol) și monitorizarea acumulării acestora în corpul uman (sânge și lapte matern)	Program de monitorizare elaborat	1000	Mediul de afaceri	2026-2027	Agenția de Mediu Instituțiile de cercetare Laboratoarele	Neinițiat

11.2	Creșterea numărului de laboratoare acreditate care lucrează cu echipamente, instrumente de măsurare, tehnici și standarde oficiale care permit determinarea poluanților organici persistenti, precum POP-PBDE, HCB, PFOS în diferite medii, inclusiv detectarea rapidă	Număr de laboratoare acreditate	1000	Parteneri externi de dezvoltare	2026-2027	Agencia de Mediu Ministerul Educației și Cercetării Instituțiile de cercetare Laboratoarele	Neinițiat
11.3	Dotarea laboratorului de referință de mediu al Agenției de Mediu cu instrumente de detectare rapidă	Număr de instrumente de detectare rapidă achiziționate	500	Parteneri externi de dezvoltare	2024-2025	Agencia de Mediu	Neinițiat
11.4	Dezvoltarea de programe pentru detectarea poluanților organici persistenti în corpul uman	Program dezvoltat	1000	Parteneri externi de dezvoltare	2024-2026	Agencia Națională pentru Sănătate Publică Instituțiile de cercetare Laboratoarele	Realizat Programul „Registru Sanitar Internațional” coordonat de către Ministerul Sănătății care a inclus domeniul „Evenimentul Chimic”. Programul lansării Centrului de Informarea Toxicologică, implementat de către ANSP.
11.5	Efectuarea de cercetări privind contaminarea solului și a apelor subterane cu poluanți organici persistenti, în special în locurile în care au fost îngropate pesticide învechite și interzise, în gropi de gunoi și în alte „puncte fierbinți”	Număr de rapoarte de cercetare elaborate Număr de investigații efectuate	În limitele alocațiilor aprobate în bugetul de stat	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Permanent	Ministerul Mediului Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Educației și Cercetării Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor Agencia de Mediu Ministerul Sănătății	Neinițiat Pe parcursul anului 2025 nu au fost efectuate cercetări și investigații.
Cost Total estimat						58420 mii lei	

	Prenumele, numele	Funcția	Semnătura
Coordonat	Grigore STRATULAT	Secretar de stat	
	Carolina BANARU	Șefă a Serviciului politici de gestionare a substanțelor chimice	
	Raisa LEON	Șef, Direcția coordonarea politicilor publice și integrare europeană	